

Estudi de detecció de necessitats formatives per el professorat de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona

Autors:

Prof. Xavier Pastor i Duran, coordinador de Formació de Professorat de la Facultat de Medicina de la UB.

Prof. Susanna Aranega i Español, professora del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Facultat de Pedagogia de la UB i col·laboradora de l' Institut de Ciències de la Educació de la UB.

Aquest estudi ha estat realitzat amb el suport del Institut de Ciències de la Educació de la UB.

Setembre de 2011

Índex:

Justificació..... 3

Metodologia 4

Resultats de la enquesta..... 5

Proposta del grup focal..... 44

Conclusions..... 50

Annex: Enquesta

«Qui s'atreveix a ensenyar, mai ha de deixar d'aprendre».

John Cotton Dana (1856 – 1929)

Justificació

La tasca docent als estudis universitaris sovint es dona per bona, tant per part de la societat que ho considera obvi, com per part del propi professorat que en ser expert en la matèria que imparteix i haver arribat a aquesta responsabilitat per un procés de selecció considera que fa be la seva tasca.

Aquesta visió reduccionista no ha de ser un fre per pretendre una millora continua de la activitat com a docents. La experiència docent es molt important, però no es el tot. L'anàlisi autocrític de com es porta a terme la docència, la utilització persistent de les enquestes de satisfacció dels alumnes i els estudis de qualitat, juntament amb tots els coneixements que ens aporten les ciències Pedagògiques, han de servir per triar el camí personalitzat que cadascú cregui més convenient en aquesta tasca de perfeccionament.

En front aquesta decisió personal, la Facultat de Medicina es veu en la necessitat de dissenyar un pla de Formació de Professorat que tot i disposant de la flexibilitat necessària per permetre la personalització, abasti un espectre de temes que hagin estat escollits pels propis docents com a oportunitats de millora de la Docència que tradicionalment venim fent.

Es per aquest motiu, que des de la Coordinació de Formació de Professorat de la Facultat de Medicina i amb l'inestimable ajut del Institut de Ciències de la Educació, s'han dut a terme un conjunt de tasques al llarg del curs 2010-2011 per ajudar a preparar una oferta engrescadora.

En aquest memòria es mostren els resultats obtinguts.

Metodologia

Per realitzar aquest treball s'ha fet servir la metodologia inspirada en l'article de Huberman¹ i desenvolupada del Grup de Recerca Consolidat de "Formació Docent i Innovació Pedagògica" (FODIP) de la Universitat de Barcelona².

En una primera etapa al primer trimestre del curs 2010-2011 es va distribuir una enquesta en format electrònic a tot el personal docent de la Facultat de Medicina amb independència del campus a on te lloc la docència. Es a dir, que tant els professors del campus "Bellvitge", "Clínic" o "Sant Joan de Deu" han rebut la enquesta amb els recordatoris adients i han estat capaços de respondre. El contingut de la enquesta es pot consulta en l'annex d'aquesta memòria.

En el segon trimestre es van introduir els resultats de les enquestes rebudes en una base de dades i es van obtenir els estadístics descriptius tabulats d'acord amb les categories corresponents. L'anàlisi detallat va permetre elaborar un resum.

Finalment, en el darrer trimestres es va aplicar la tècnica col·laborativa amb la participació d'un grup focal de professors. La tècnica de procés es dota d'una estratègia capaç d'afavorir el desenvolupament d'aquests dos objectius, i consta de les següents punts que es desenvolupen una darrera l'altre al llarg de la sessió:

1. Identificació de necessitats
2. Categorització de les necessitats
3. Priorització de les categories

Feta la priorització ja es pot dissenyar el programa que satisfà les necessitats detectades

¹ Huberman, M. (1990). Les fases de la profesión docente. Ensayo de descripción y previsión. *Curriculum*, 2: 139-160.

² FODIP. Una tècnica de procés i col·laborativa en la identificació i anàlisi funcional de necessitats de formació. Accessible a:
<http://campusvirtual.ub.edu/mod/resource/view.php?inpopup=true&id=493650>

Resultats

El qüestionari consta de quatre parts.

En la primera part es demana informació als docents sobre la consideració que tenen vers la seva formació: metodològica i per a la investigació per a impartir la docència a la Universitat.

La segona part està dividida en quatre apartats que fan referència a quatre eixos principals de la docència. Cada un d'aquests apartats té diferents enunciats sobre els quals es demana als docents valorin el grau d'importància que li confereixen.

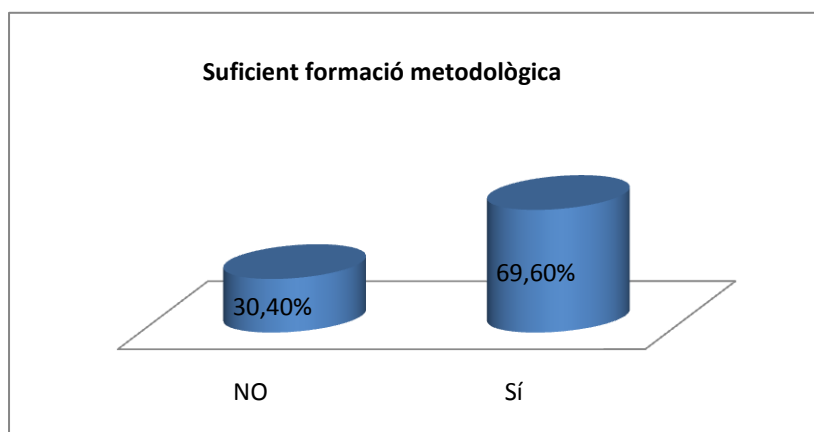
En la tercera part es demana sobre la modalitat que consideren més adient per a realitzar la formació.

En la quarta part s'ofereixen preguntes obertes perquè el docent pugui fer aportacions que complementin tot allò que no resta contemplat en el qüestionari i considera interessant per l'estudi.

Primera part

Informació en relació a la DOCÈNCIA

La primera de les preguntes del qüestionari demana als docents si considera tenir suficient formació metodològica per a desenvolupar la seva tasca com a docent universitari.

Prop del 30% dels enquestat consideren que la seva formació metodològica no és suficient per impartir les seves classes. Per contra, vora el 70% dels enquestats consideren que la seva formació és suficient.

La pregunta següent només l'han de respondre aquells qui hagin contestat la pregunta de manera afirmativa. Es demana en quin dels enunciats següents troba més necessària una formació:

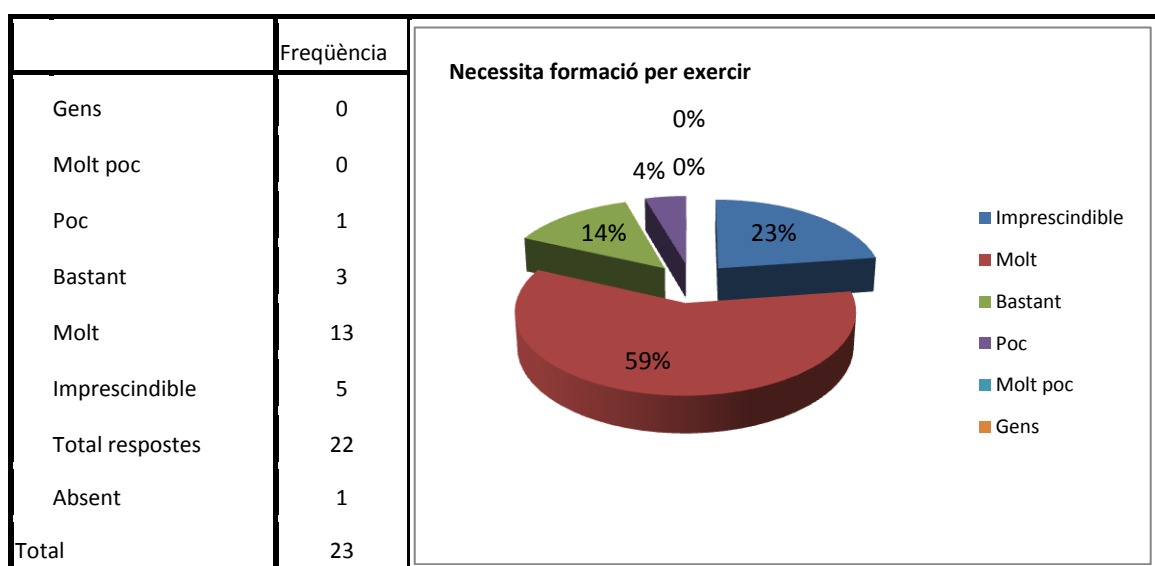
- Considera necessària una formació pedagògica per exercir com a docent a la Universitat.
- Considera necessària una formació per a la investigació.
- La seva formació inicial va ser suficient per poder exercir com a docent.

Curiosament, malgrat només es demanava contestar als enunciats següents en el cas de les respostes afirmatives, el 95% del total dels enquestats han respost a les preguntes.

Les respostes a aquestes preguntes són tancades partint del gens fins imprescindible, en l'escala de 5 a 0, respectivament. A continuació presentem les respostes.

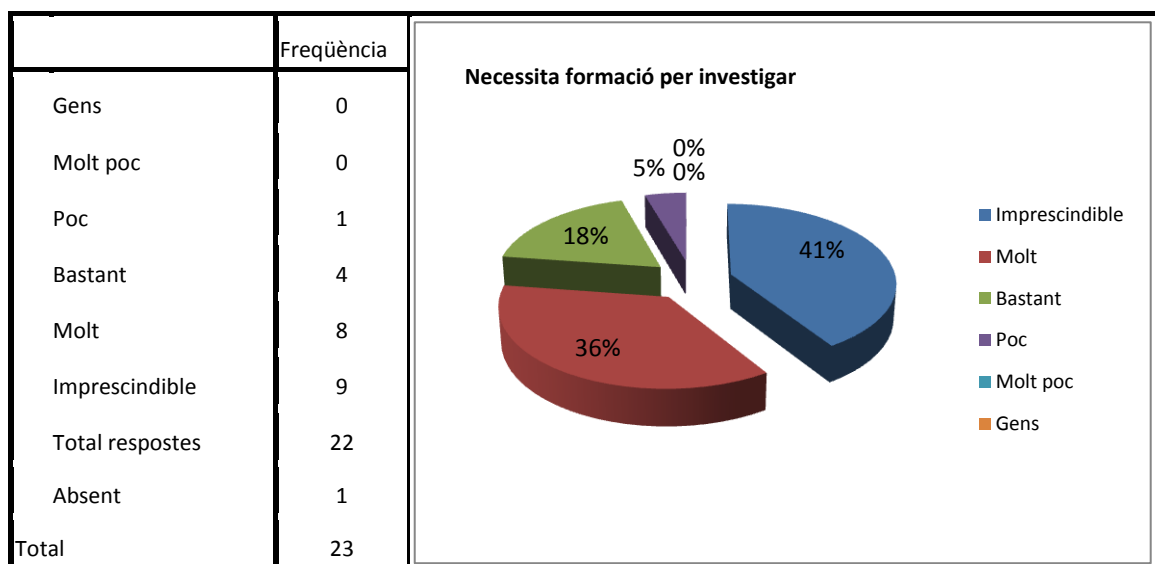
Considera necessària una formació pedagògica per exercir la docència a la Universitat?

Sumant el 23% que consideren imprescindible i el 59% que consideren molt important, fan una gran majoria que creuen necessària una formació pedagògica per poder exercir la seva tasca com a docent universitari.

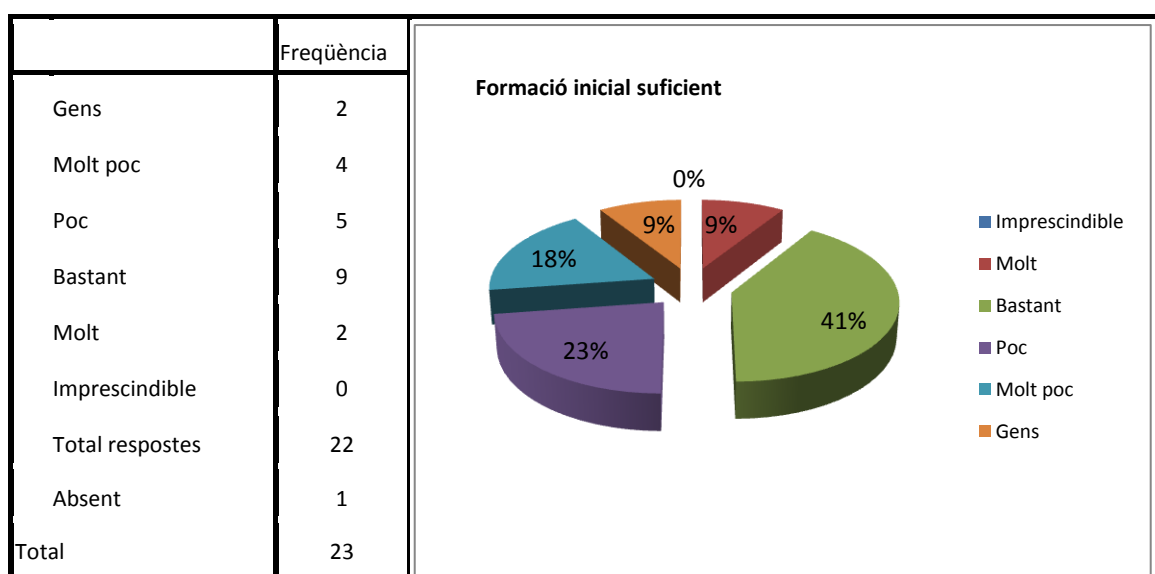
Considera necessària una formació per a la investigació?

Els docents troben entre imprescindible i bastant important la formació per a la investigació, ja que en total un 95% de les respostes es mouen dintre aquest rang d'importància.

La seva formació inicial va ser suficient per poder exercir com a docent?

Les respostes en relació a la suficient capacitat inicial per poder exercir com a docent són més variades. Tot i que el 41% consideren que van tenir força formació inicial, un 23% troben que va ser poca, un 18% molt poca i un 9% gens. En general, un 50% de les persones enquestades senten que la seva formació inicial va ser entre poca i nul·la.

RESUM

En un 50% de les respostes afirmen no haver tingut formació inicial pedagògica per exercir com a docent

Respecte a la necessitat d'una formació pedagògica un 96% dels docents situen les seves respostes en el rang de valoració superior (entre força important o imprescindible) dels quals un 82% creuen que és imprescindible o molt important.

Respecte a la necessitat d'una formació per a la investigació un 95% estan dins el rang superior dels quals un 77% estan entre el molt important o l'imprescindible.

Segona part

Aquesta segona part consta de quatre eixos cada un d'ells amb diferents enunciats que els docents han de valorar segons escala de gens a imprescindibles segons el seu criteri d'importància.

Els quatre apartats corresponen a:

- La planificació de la docència
- La metodologia docent
- L'avaluació
- Les relacions professorat-estudiants

Planificació de la docència

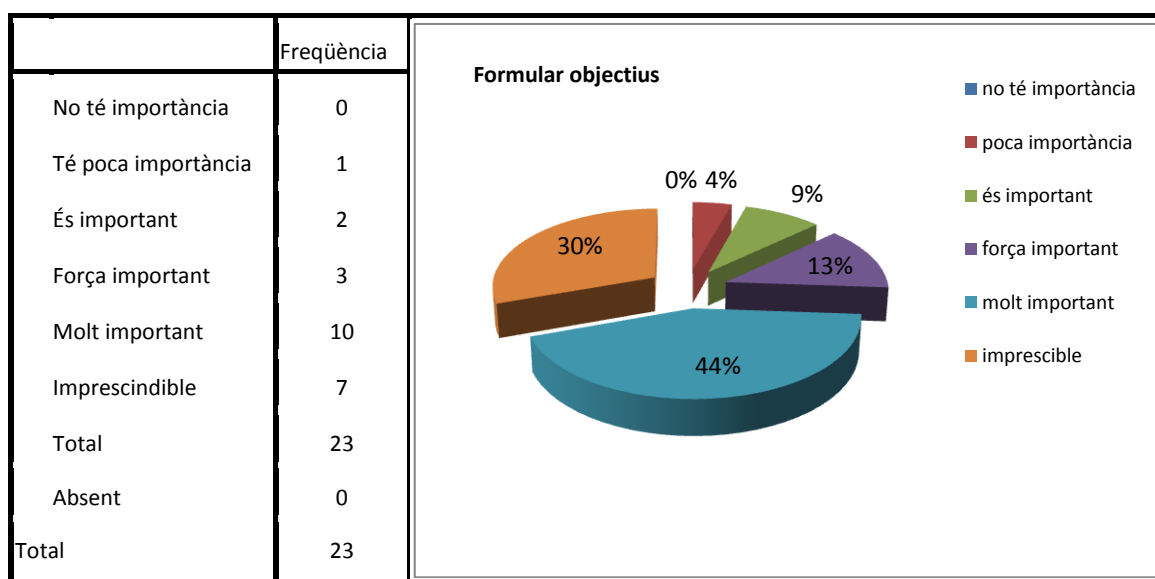
Els aspectes que s'han tingut en compte per interrogar sobre la planificació han estat els següents:

- La formulació d'objectius
- La selecció i organització dels continguts
- La planificació de les activitats dels alumnes

Les respostes a cada un dels enunciats han estat les que es presenten a continuació.

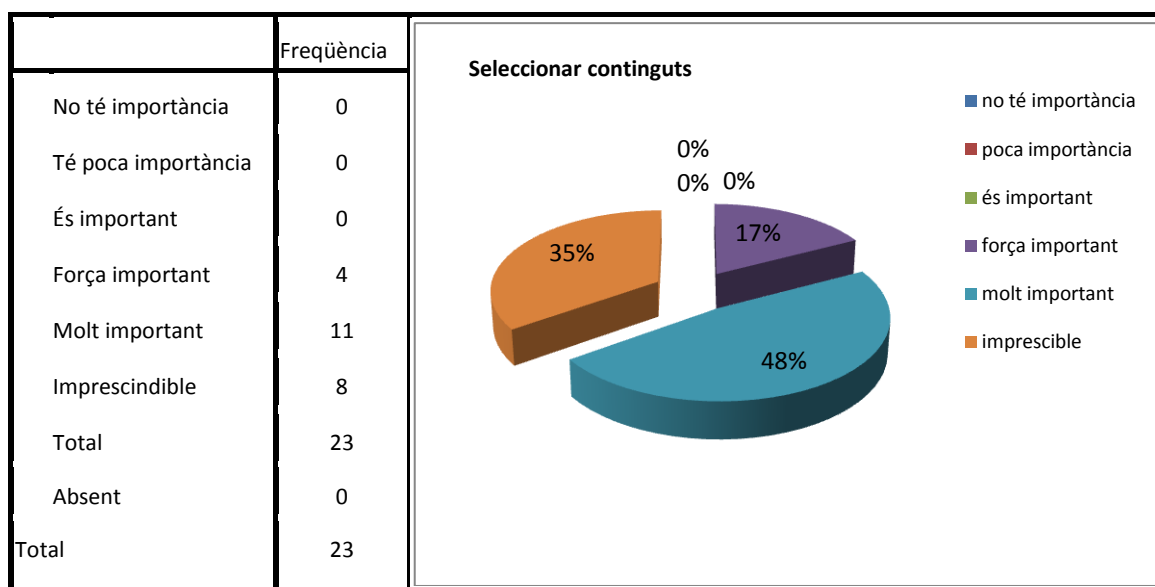
Formulació d'objectius

Un 30% consideren imprescindible fer una correcta formulació dels objectius, un 44% creuen que és molt important i un 13% força important, front el 9% i 4% que ho troba important i poc important, respectivament. En global, podem concloure que la formulació d'objectius és un aspecte necessari per a la docència. **Un 87% rang superior i un 13% en el rang inferior.**

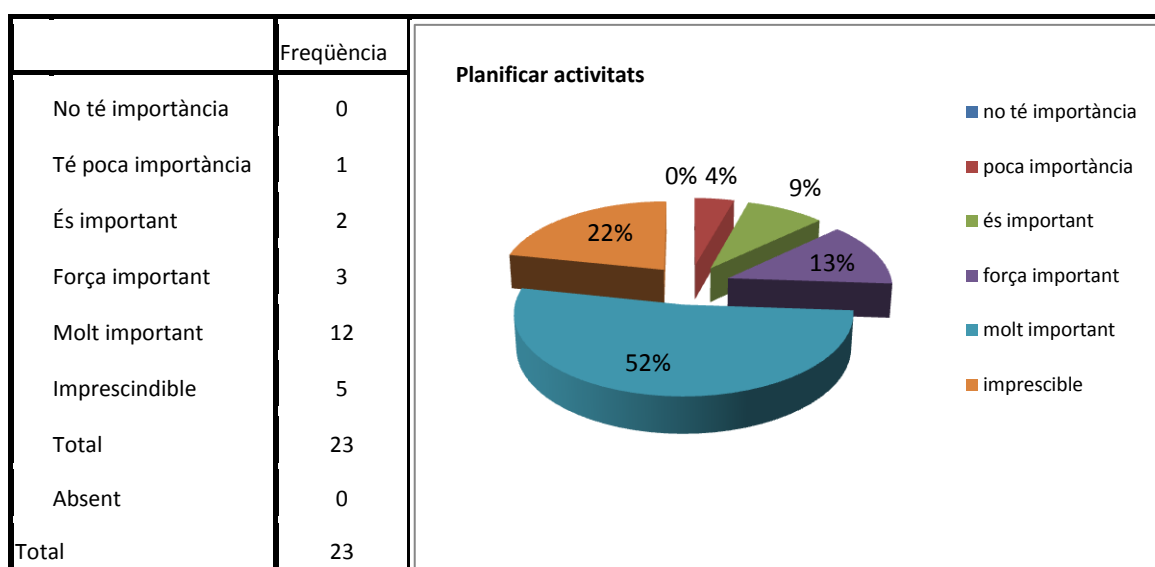
Selecció i organització dels continguts

Un 35% considera imprescindible fer una correcta selecció dels continguts abans de començar l'assignatura així com organitzar-los de manera que el temps permeti dur-los a terme, un 48% creuen que és molt important i el 17% restant per completar la totalitat de les respostes, ho considera força important. **Es necessària, doncs, una correcta selecció i organització dels continguts per a la docència pel 100% dels docents.**

Planificació de les activitats dels alumnes

Un 87% senten entre força important i imprescindible la necessitat de planificar les activitats dels alumnes. Un 13% ho consideren entre important i poc important. La planificació de les activitats és necessària però no del tot imprescindible. Tot i que no està considerat amb el mateix grau d'importància que l'aspecte anterior, **un 87% creuen que és necessari planificar adequadament les activitats d'aprenentatge dels alumnes.**

Aportacions

Al final de cada bloc de contingut hi ha preguntes obertes en les que es demana als docents que anotin possibilitats que no hagin quedat concretades en els enunciats o bé observacions que considerin interessants.

- *Adequar l'examen als objectius*

Dins l'apartat de planificació hi ha aportacions que consideren com a molt important l'adequació de l'examen als objectius planificats. Aquesta interessant aportació va estretament lligada a l'apartat d'avaluació que trobarem més endavant.

- *Pensar en el lloc dels alumnes*

Troblem una altre aportació interessant en que es valora l'empatia com un aspecte important per a la docència. Posar-se en el lloc de l'alumne a l'hora de planificar contemplant què és allò que li pot interessar més o menys. Ho trobarem més detallat en apartats posteriors.

- *Disposar dels recursos humans i materials*

La podem relacionar amb les limitacions, dificultats o obstacles que a vegades tenen els docents en l'exercici de la docència.

- *Integrar els continguts. Evitar repeticions.*

El treball en equip a l'hora d'elaborar els plans docents és vital per evitar reiteracions o relacionar continguts que de vegades són indestructibles.

RESUM

La planificació de la docència està considerada de molt necessària per la majoria dels docents

Formulació d'objectius: **Un 87% necessari.**

Selecció i organització dels continguts: **El 100% dels docents creuen que és molt necessària**

Planificació d'activitats: **Un 87% creuen que és molt necessari.**

Cal:

- ***Tenir empatia per a planificar***
- ***Disposar de recursos humans i materials que ajudin a superar els obstacles***
- ***Planificar en equip per evitar reiteracions innecessàries i relacionar continguts***

En relació a la metodologia docent

El segon eix en que l'enquesta té distribuïda la docència és la metodologia docent

Els aspectes en que es detallen són els següents:

- Despertar interès en els alumnes
- Aconseguir unes normes de funcionament de classes acceptades i/o pactades amb els alumnes
- Organitzar i distribuir el temps a l'aula
- Organitzar l'espai a l'aula
- Organitzar las activitats dels alumnes pel treball individual
- Preparar activitats pràctiques i d'aplicació a la realitat
- Portar a terme estratègies innovadores a l'aula (estudi de casos, simulacions...)
- Elaborar material de suport per a les classes: dossier de continguts de l'assignatura...
- Utilitzar noves tecnologies informàtiques o audiovisuals com element de suport a les classes
- Aconseguir que els alumnes utilitzin les noves tecnologies per a la recerca de la informació
- Adaptar-se a la diversitat existent entre els alumnes (interessos, coneixements previs,...)

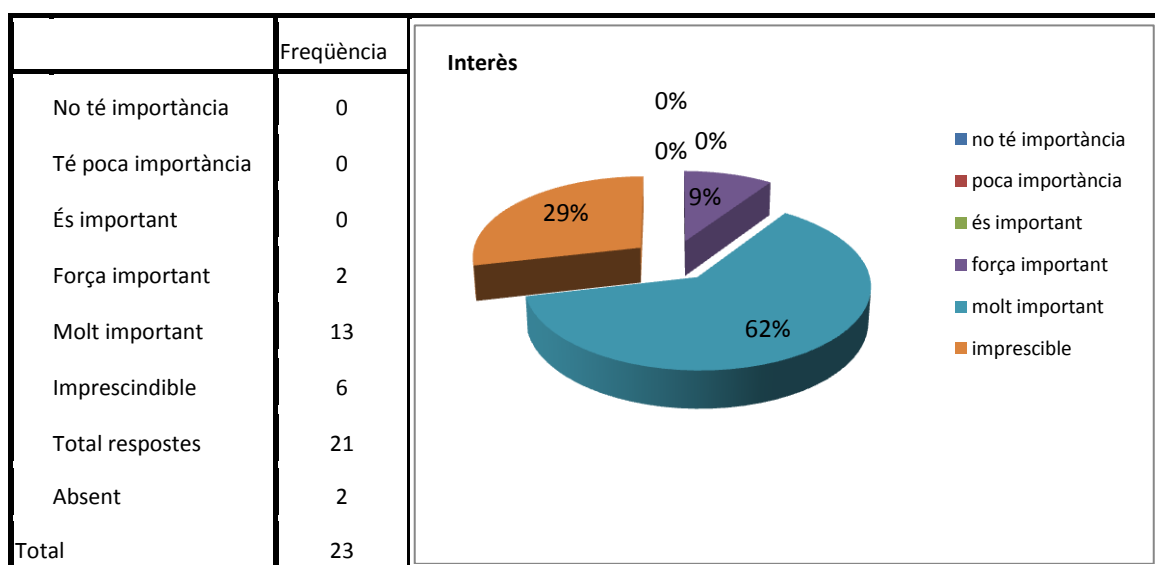
De la mateixa manera que en l'apartat anterior es demana al docent que valori en una escala entre gens important a imprescindible cada un dels enunciats que se li proposa.

El final de cada apartat es deixa obert per que es puguin fer les observacions i aportacions que es considerin més adients.

Despertar interès en els alumnes

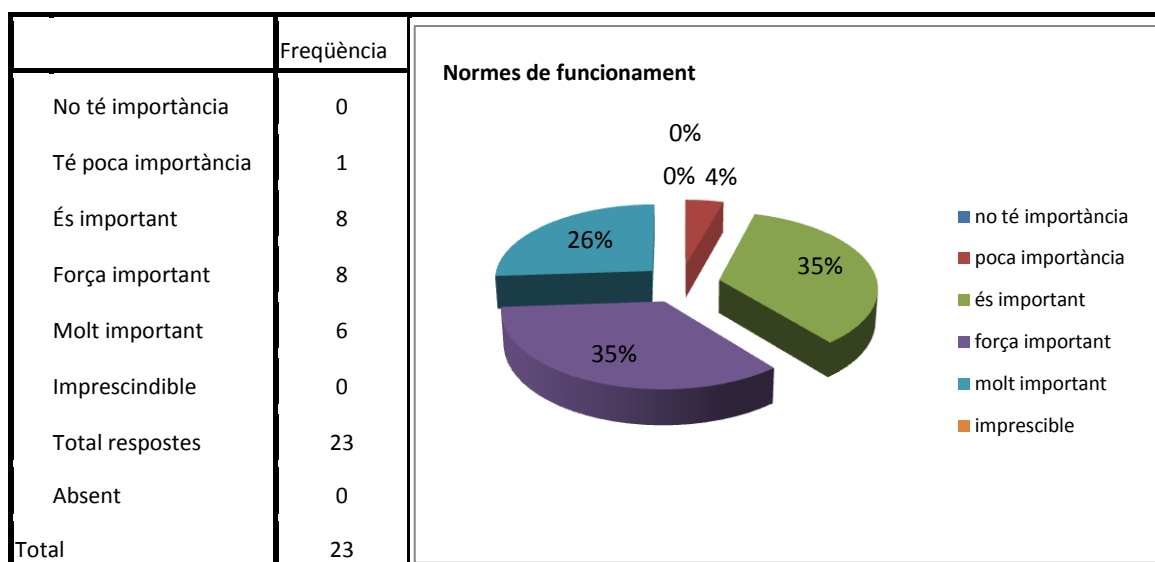
La primera de les preguntes demana una valoració sobre la importància que atorguen els docents a la motivació de l'alumnat i es concreta en la pregunta de si consideren important despertar interès en els alumnes.

El 100% de les respostes es troben entre imprescindible i força important, la qual cosa indica que motivar als alumnes és essencial per a una bona docència.

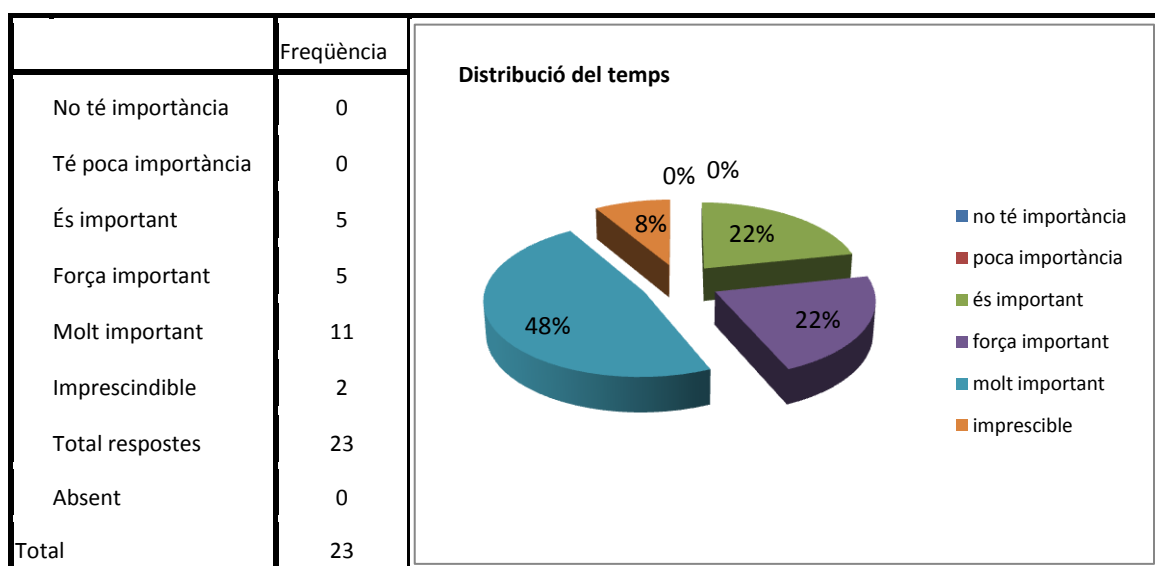
Aconseguir unes normes de funcionament de classe acceptades i/o pactades amb els alumnes

Es pregunta als docents sobre la importància que hi veuen en aconseguir unes normes acceptades i/o pactades de funcionament intern per crear un clima de classe adequat. La valoració d'aquest enunciat no és gaire elevada. La rellevància en aquest cas és relativa. Un 26% creu que és molt important, un 35% força important i un altre 35% que ho troba important. Podríem dir, doncs, que **és un ítem relativament important**.

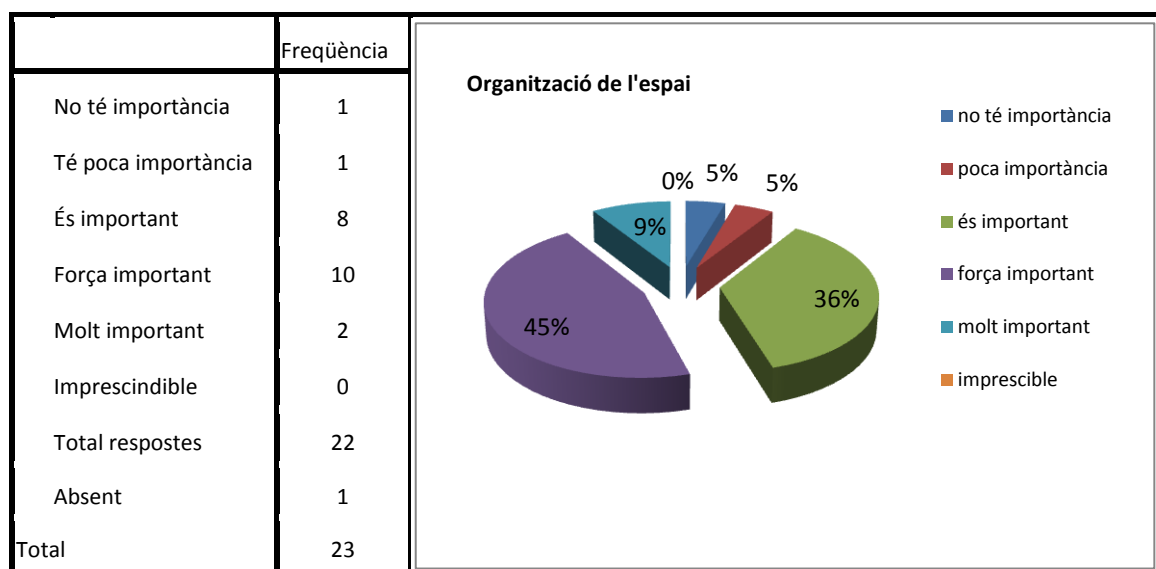
Organitzar i distribuir el temps a l'aula

L'organització del temps a l'aula es considera important però tampoc no és excessivament rellevant. Només un 8 % ho considera imprescindible. Un 48%, creu que és molt important, i **un 78% creu que és necessari tenir un control sobre el temps**.

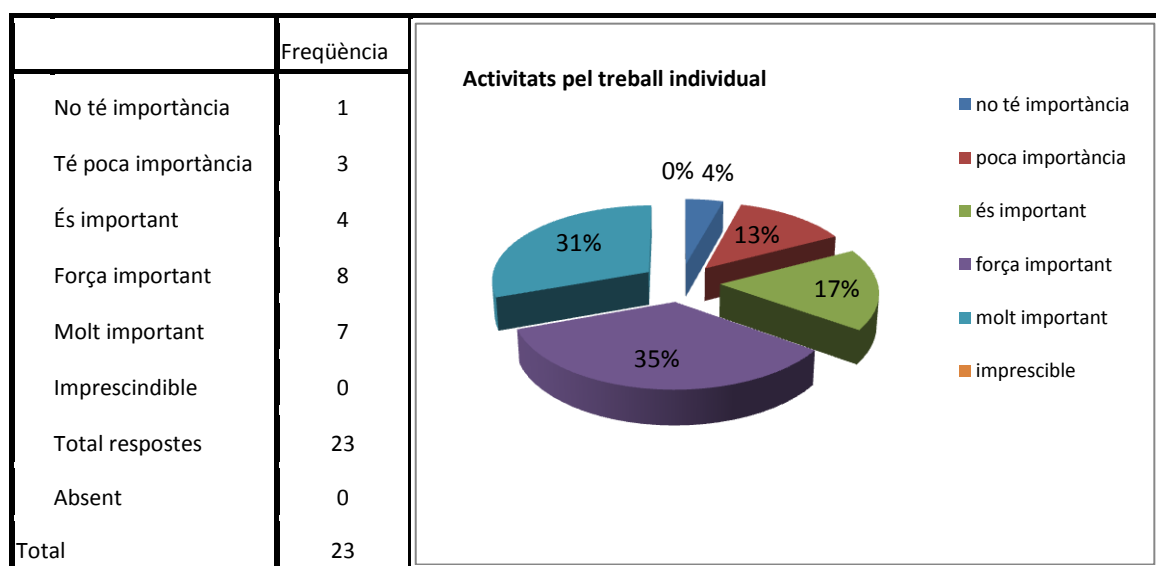
Organitzar l'espai a l'aula

La variable de l'organització i la distribució de l'espai és potser la considerada com a menys necessària per al bon funcionament de l'aula. Hi ha un percentatge molt baix, un 10% -però no absent com en d'altres-, que ho consideren poc o gens important. Malgrat aquest apunt, hi ha un 81% que ho considera important i força important, però per a ningú és indispensable.

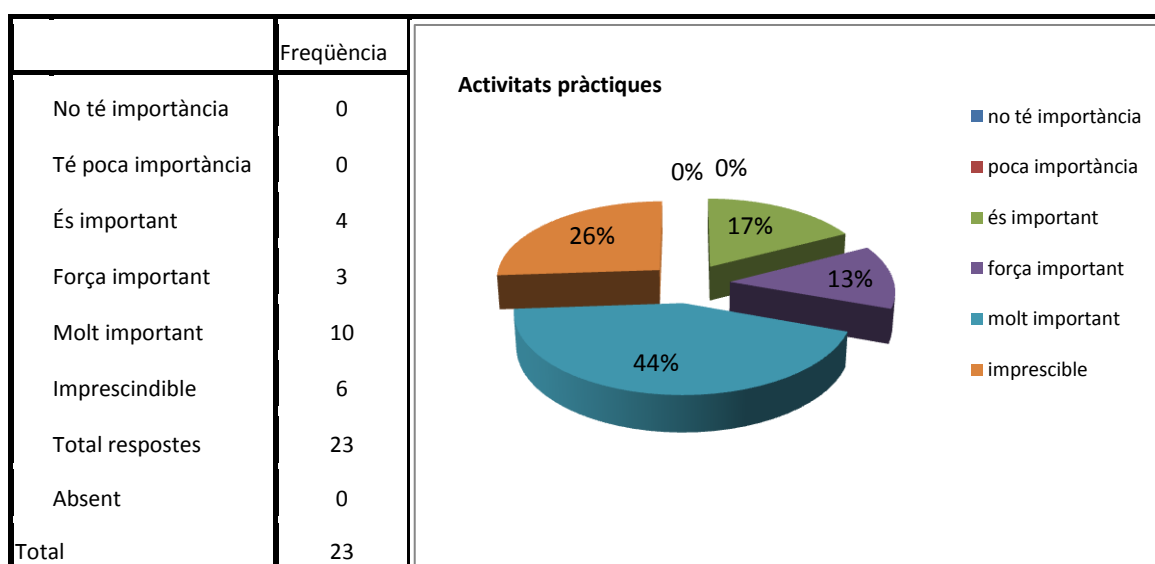
Organitzar las activitats dels alumnes pel treball individual

En relació a la variable de la preparació i organització de les activitats dels alumnes pel treball individual el grau d'importància que li ofereixen els docents enquestats és també relativa. La valoració de l'ítem es reparteix entre els rangs entremetjats, tenint més pes a força important. **Un 17% ho troba molt poc rellevant pel bon funcionament.**

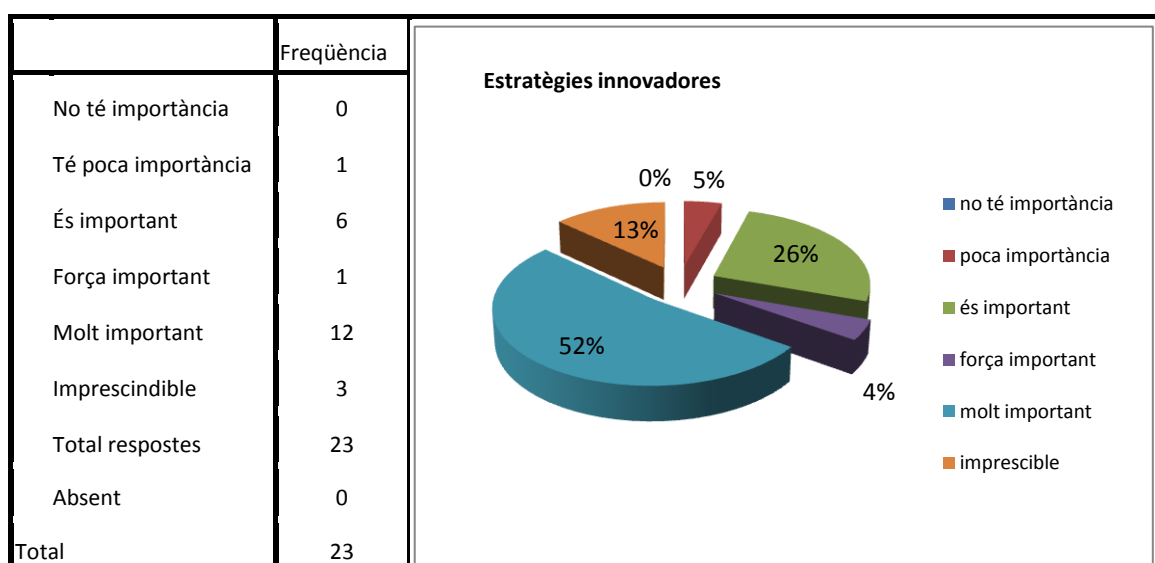
Preparar activitats pràctiques i d'aplicació a la realitat

La variable de preparació activitats pràctiques i d'aplicació a la realitat si que està valorada com a rellevant, amb un total del 83% entre imprescindible i força important, amb un gran pes a força important. El percentatge restant ho considera important, així doncs, presentar aprenentatges significatius és un aspecte a contemplar a l'hora d'exercir com a docent. **Un 83% creu que és necessari trobar activitats pràctiques i lligades a la realitat per a realitzar amb els estudiants.**

Portar a terme estratègies innovadores a l'aula

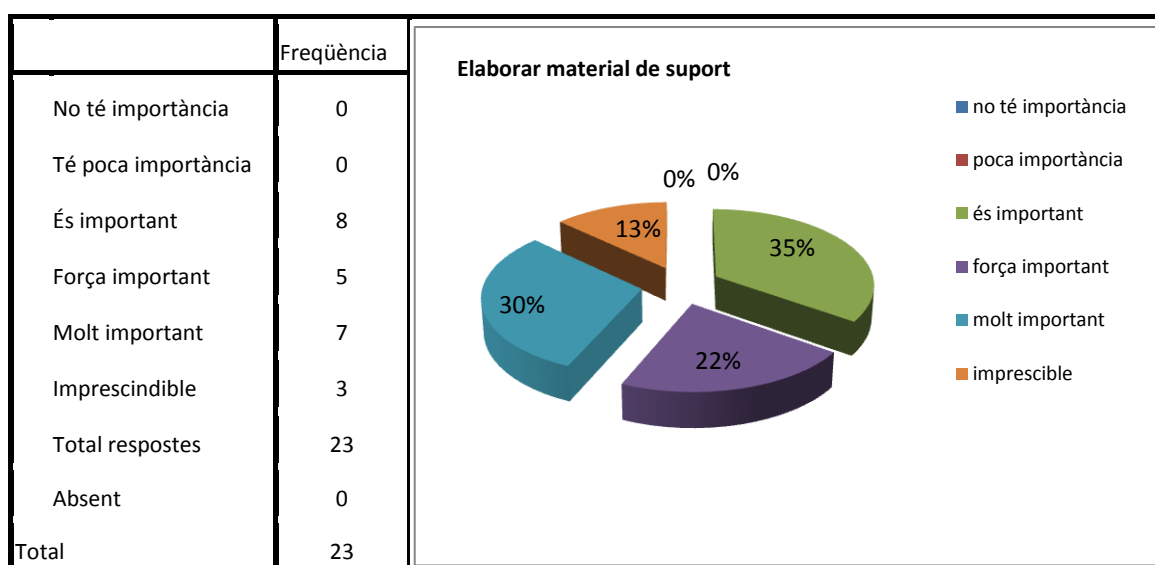
L'ús d'estratègies innovadores a l'aula és també un dels factors que es valora molt positivament. Un 13% ho consideren imprescindible i en la franja intermèdia entre els que situem el gruix destacable de les respostes, **entre l'important i el molt important estaria el 82%** mentre que el 5% ho considera poc important.

Elaborar material de suport per a les classes

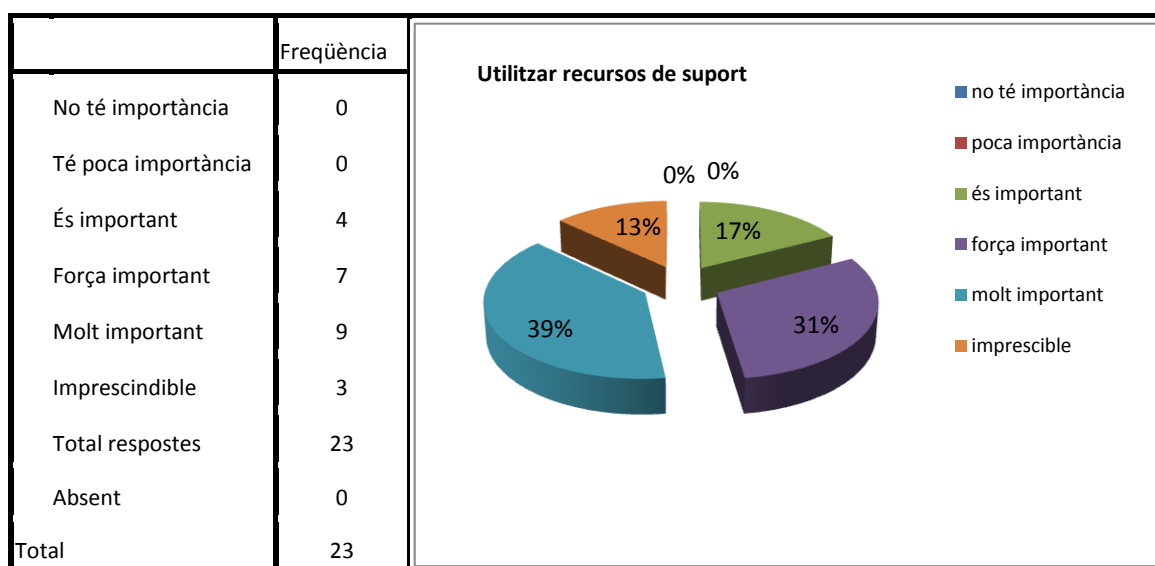
El material de suport és una de les eines que s'utilitza de manera sistemàtica en les classes, ja sigui escrit o visual. Aquests materials han d'estar adaptats als continguts de la matèria que s'imparteix i també al grup classe a la qual s'adrecen. L'elaboració d'aquests materials és doncs un factor important que els docents valoren de la següent forma.

Elaborar material de suport és valorat positivament, però no imprescindible per a les classes. Només un 13% ho considera indispensable, mentre el gran gruix de les respostes es troben entre les puntuacions intermèdies i força repartides. Un 35% a important, un 22% a força important i un 30% a molt important. **Un 65% creu que és necessari tenir elements per elaborar material de suport escrit.**

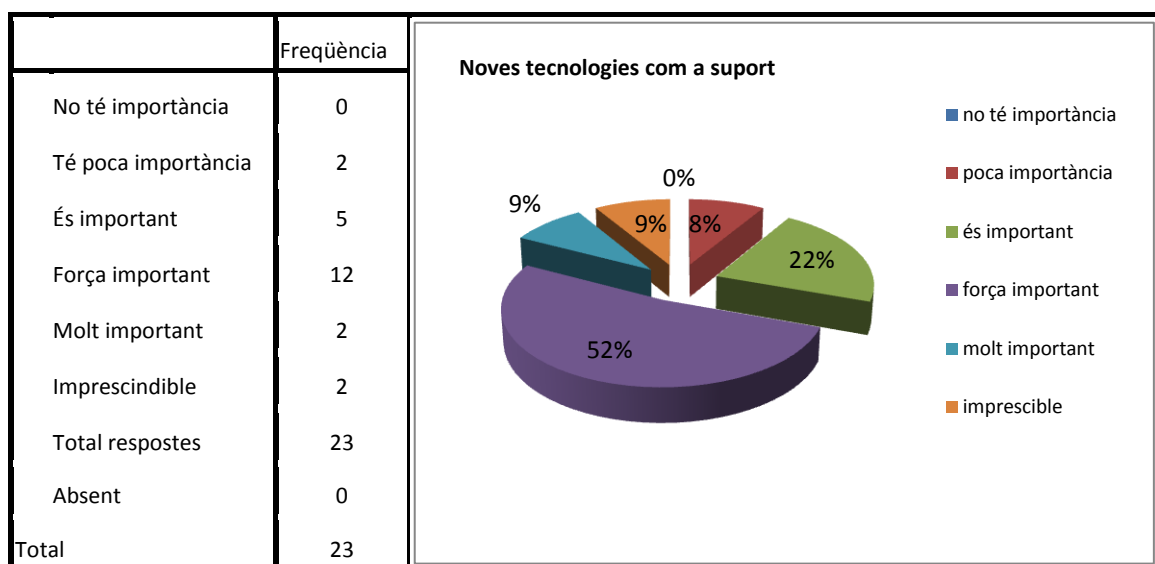
Utilitzar recursos de suport visual , auditiu o d'altres, a l'aula

L'ús de recursos visuals es valora de manera semblant a l'anterior, on el gran gruix, un 87% el tenen les puntuacions intermèdies i un 13% ho considera imprescindible.

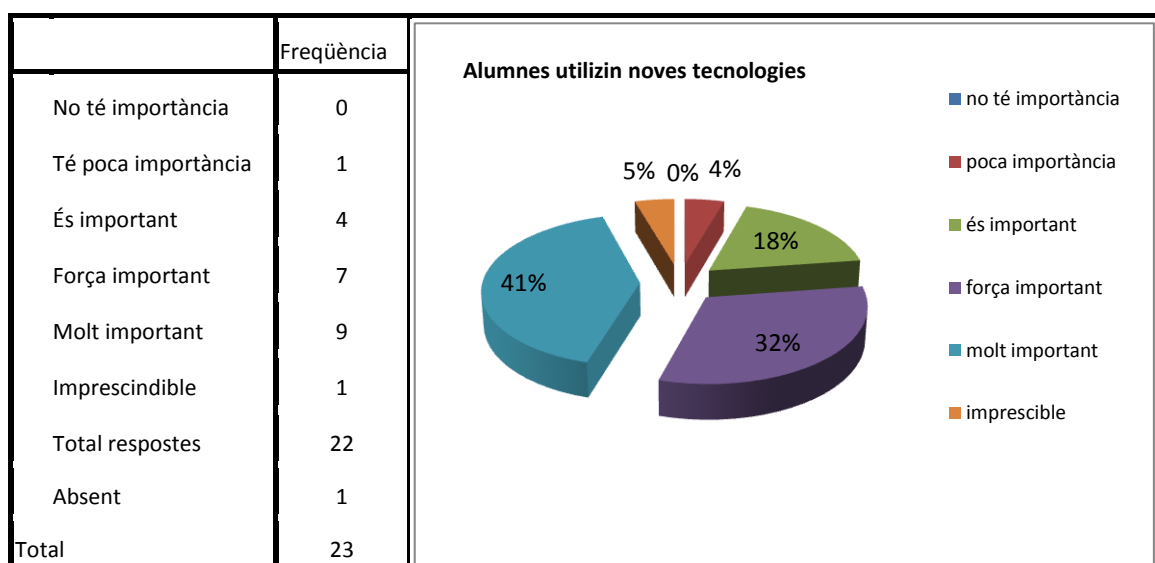
Utilitzar noves tecnologies informàtiques o audiovisuals com element de suport a les classes

El percentatge majoritari rau en el força important, un 52%. La resta de percentatges, es reparteix bastant equitativament, entre les quatre puntuacions del voltant, 9% a cada una, tant d'imprescindible com a molt important, i un 22% i 8% a important i poc important, respectivament.

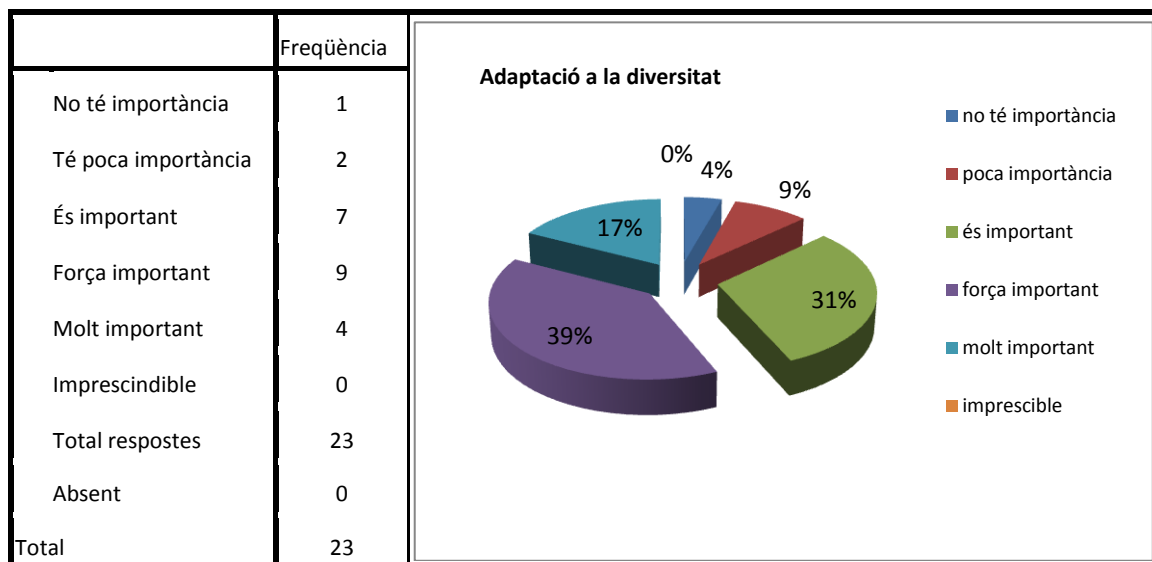
Aconseguir que els alumnes utilitzin les noves tecnologies per a la recerca de la informació

Com a l'ítem anterior, la valoració majoritària es concentra en les puntuacions intermèdies, però no imprescindible, ja que només ha obtingut un 5% de les respostes, mentre que entre el molt i el força important s'han endut el 73% de les opinions. Un 4% creu que té poca importància.

Adaptar-se a la diversitat existent entre els alumnes

L'adaptació a la diversitat està considerada com important però no creuen que sigui un aspecte massa rellevant. La freqüència fluctua entre el molt important, un 17% i el important un 31%. Un 4% no li atorga importància.

RESUM

La metodologia docent està considerada de necessària per la majoria dels docents, però tots els ítems tenen la mateixa rellevància. Els aspectes més destacats estan descrits en el resum per ordre de prioritat:

Despertar l'interès i la motivació en els alumnes. Un 100% dels docents ho consideren molt necessari.

Preparar activitats pràctiques lligades a la realitat. Un 83% ho creuen molt necessari.

Fer ús de materials de suport visual, auditiu o d'altre. Un 82% ho creuen necessari.

Organitzar adequadament el temps. Un 78,2% creuen que és molt necessari.

Aconseguir que els alumnes utilitzin habitualment les TIC per a la cerca d'informació. Un 77,2% creuen que és molt necessari.

En el mateix ordre de prioritats, un 70% es troben:

- L'ús d'estratègies innovadores a l'aula
- Utilitzar les tecnologies informàtiques i audiovisuals com element de suport a l'aula

També en el mateix ordre de prioritats es troben, amb un 65%:

- L'organització d'activitats pel treball individual
- L'elaboració del material de suport escrit

L'adaptació a la diversitat de l'alumnat és important i necessari per un 56% dels docents

El control de l'espai és l'aspecte de la metodologia menys rellevant. Només un 52% creuen que és necessari.

La metodologia docent està considerat de molt important o imprescindible, a grans trets és aconseguir **motivar als alumnes** amb la docència per tal d'aconseguir un millor funcionament a l'aula.

Els factors externs o bé, no implicats directament amb la docència, com és la **distribució de l'espai**, les **normes de funcionament** pactades i fins i tot la **distribució del temps**, no mereixen, des del seu punt de vista, tanta rellevància com d'altres aspectes. De la mateixa manera que no es dona una importància massa elevada a la **diversitat dels alumnes**.

En canvi, dels tres ítems relacionats amb les activitats, trobem que donen una gran importància i rellevància a l'**elaboració d' activitats significatives i funcionals**, lligades a la realitat que es trobaran una vegada finalitzats els estudis, així com també d'utilitzar **estratègies innovadores** a l'hora de presentar els continguts de l'assignatura. Per contra no li posen tant d'èmfasi a la preparació d'activitats pel treball i funcionament individual de l'alumne.

En relació als materials de suport, en general es dona força importància als recursos de suport a l'hora d'impartir les seves classes, tot i que hi ha preferències generalitzades en els **suports visuals i auditius** en detriment dels **recursos audiovisuals**. Es dona, també, una rellevància mitjana a l'aconseguir que els alumnes cerquin la **informació a través de les noves tecnologies**.

En relació a l'avaluació

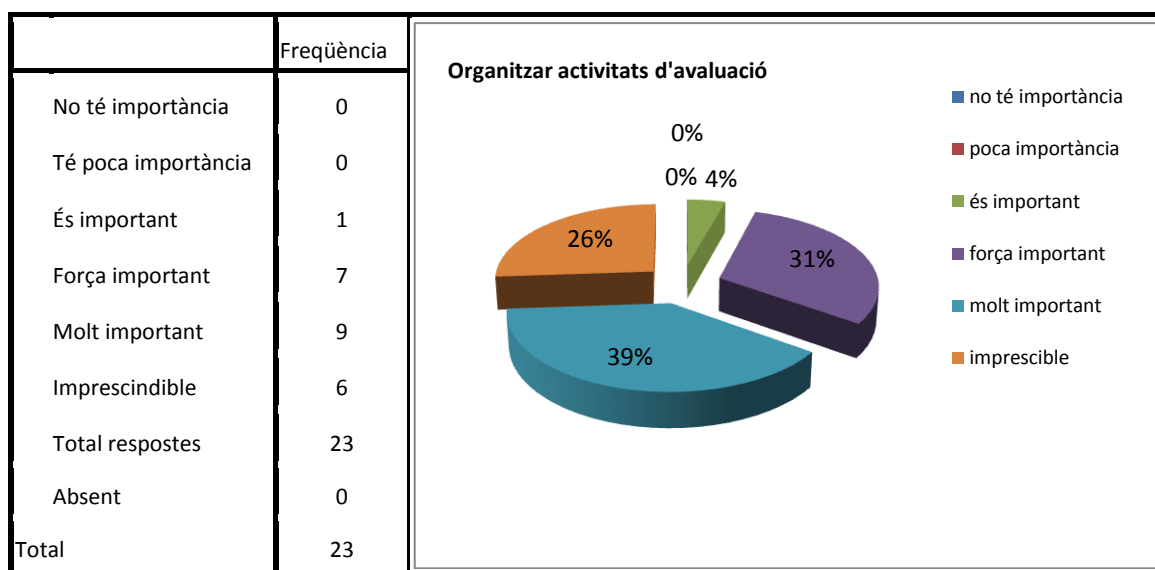
En relació al tercer apartat referit a l'avaluació es pregunta sobre els diferents ítems que es desglossen a continuació:

- Organitzar el procés i les activitats d'avaluació de l'assignatura
- Identificar els coneixements i preparació prèvia dels alumnes
- Portar a terme l'avaluació continuada
- Seleccionar el tipus de prova adequada (projecte, treball, prova objectiva...)
- Utilitzar estratègies alternatives d'avaluació (entrevista, observació, autoinformes, carpetes d'autoaprenentatge...)
- Valorar les activitats dels alumnes
- Avaluar les pràctiques de laboratori, treballs de camp o altres activitats pràctiques
- Utilitzar l'avaluació dels alumnes per a reflexionar sobre la millora del procés d'ensenyament- aprenentatge
- Conèixer criteris, tècniques i estratègies per avaluar la pròpia activitat docent
- Altres, especificar

Organització del procés i les activitats d'avaluació de l'assignatura

Els percentatges més alts es concentren entre el molt, 39%, i el força important, 31%, tot i que no es pot obviar el 26% que ho consideren imprescindible. Un 4% ho consideren important. Els 0% restants ho consideren no té importància i poca importància.

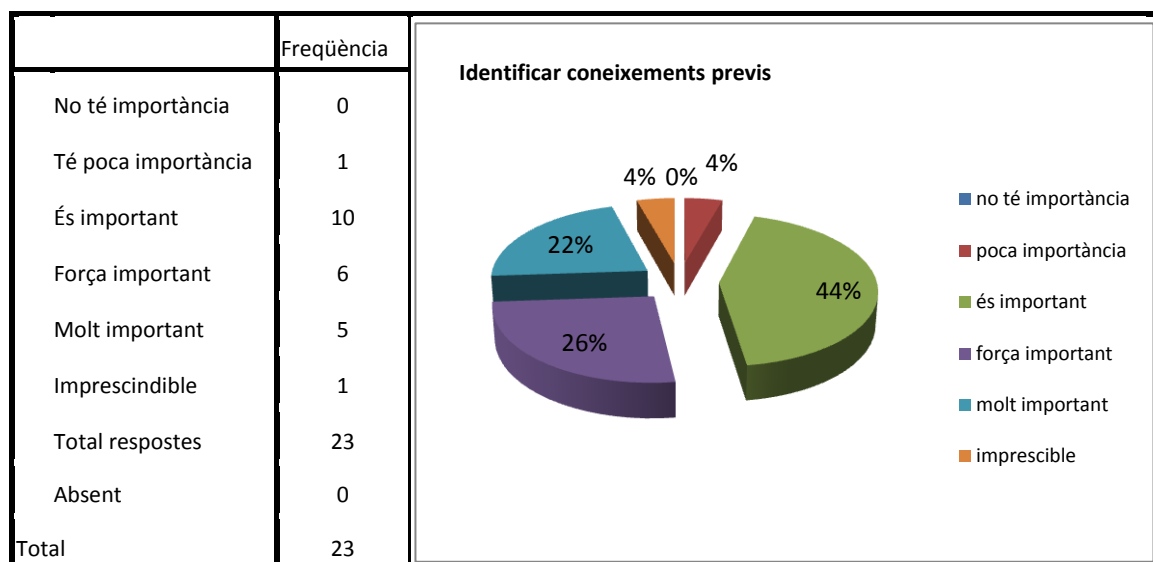
El procés d'avaluació i les activitats que han de servir per avaluar l'assignatura està considerat amb un alt grau d'importància per un 96% dels docents.

Identificar els coneixements i la preparació prèvia dels alumnes

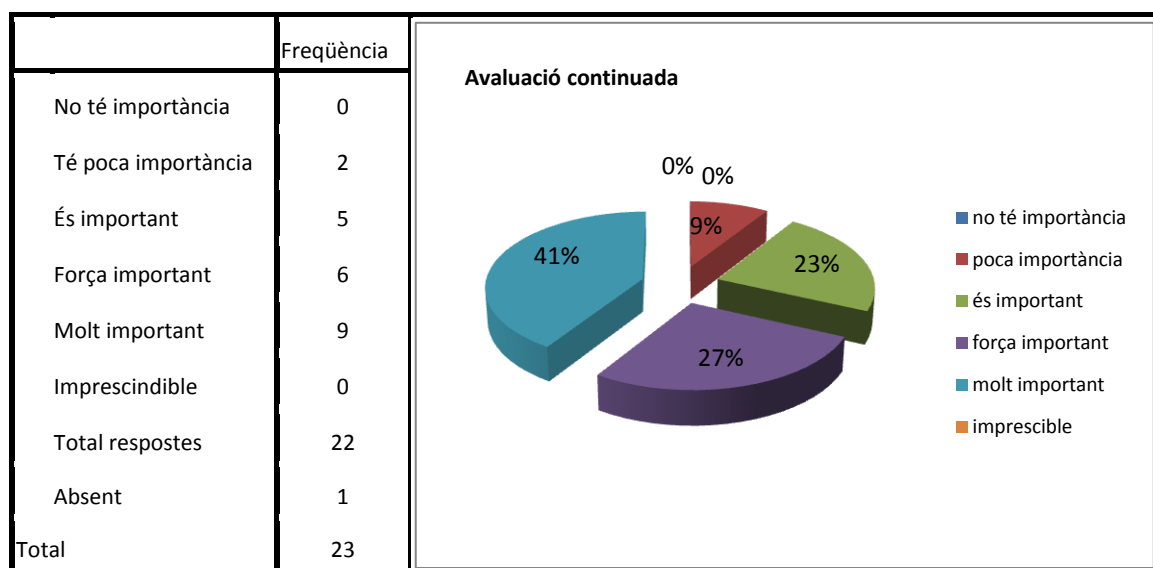
La identificació dels coneixements previs dels alumnes per tal de tenir elements per adaptar els objectius i les activitats d'ensenyament aprenentatge i també les d'avaluació estan considerades com important i molt important però no com imprescindibles, ja que només hi ha optat un 4%.

El grau d'importància que se li ofereix a l'avaluació diagnòstica no és massa elevat, ja que la gran part de les respostes, 44%, han pensat que és important. El 26% i pensen que ho és força i el 22% que ho és molt.

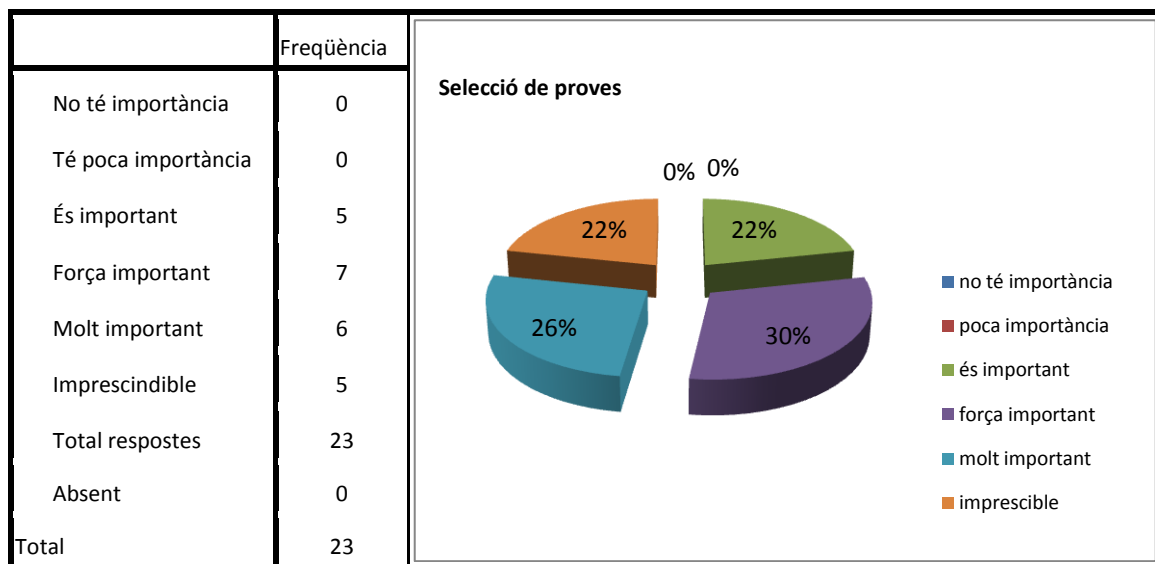
Portar a terme una avaluació continuada

En aquest ítem les opinions es mantenen de manera semblant que en la valoració anterior: d'important a molt important però en cap cas imprescindible. El 41% troba que l'avaluació continuada és molt important, seguit d'un 27% i un 23%, de força i important, respectivament.

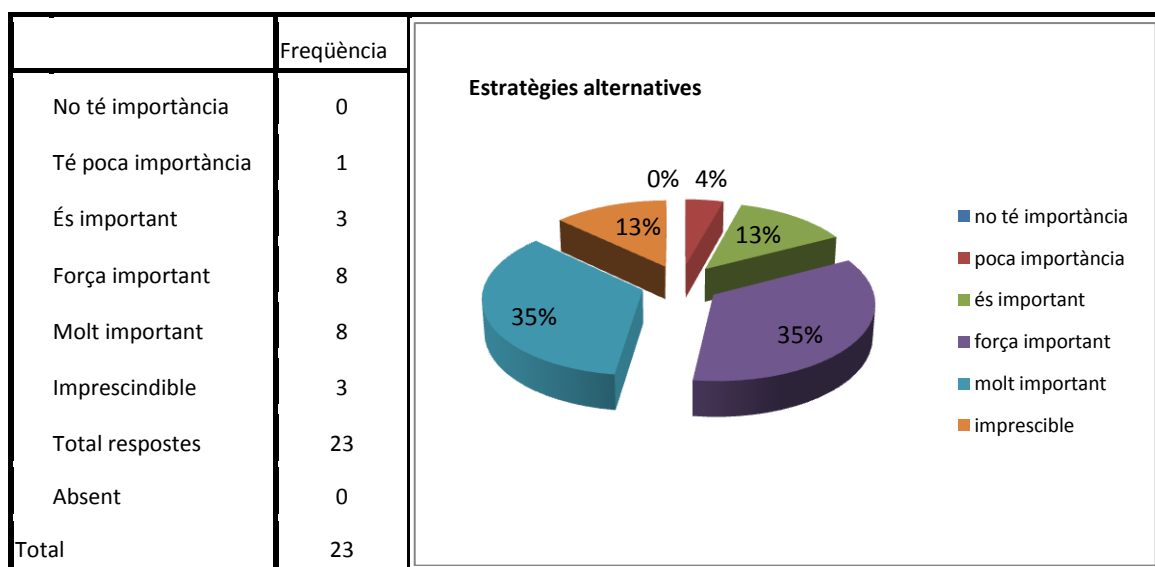
Seleccionar el tipus de prova adequada

Saber quina pot ser la prova més adequada al moment, contingut, alumnes,... està ben valorat. És important i força important per un 52% i un 48% ho consideren molt important i imprescindible. **Un 78% creuen que és imprescindible.**

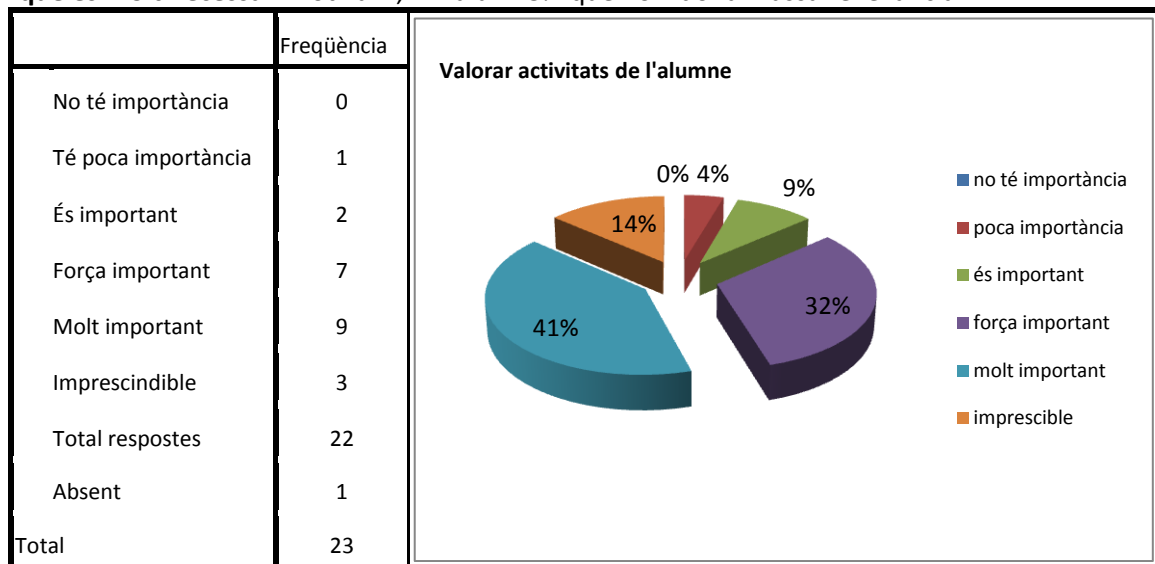
Utilitzar estratègies alternatives d'avaluació

La valoració que s'ofereix a la cerca d'alternatives d'avaluació és prou rellevant. El 13% ho considera imprescindible, i el gruix important de les respostes rauen sobre el 35% de molt important i el 35% de força important. Només el 17% restant creu que és important o bé té poca importància. **Un 83% creuen que és necessari.**

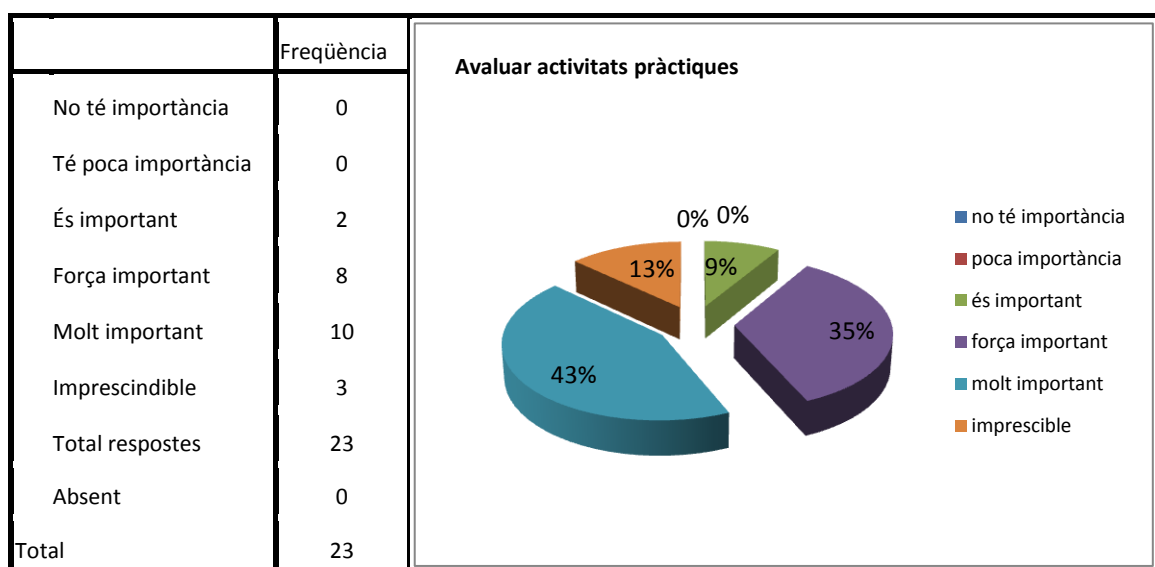
Valorar les activitats dels alumne si la correcció dels exàmens

Saber com corregir els exàmens dels alumnes, ser adequats i justos en les valoracions ha obtingut unes valoracions molt semblants a la variable anterior. Un 14% dels docents ho consideren imprescindible i un 73% creuen que és molt o força important. **Un 87% consideren que és molt necessari.** Tot i així, hi ha un 13% que no li dóna massa rellevància.

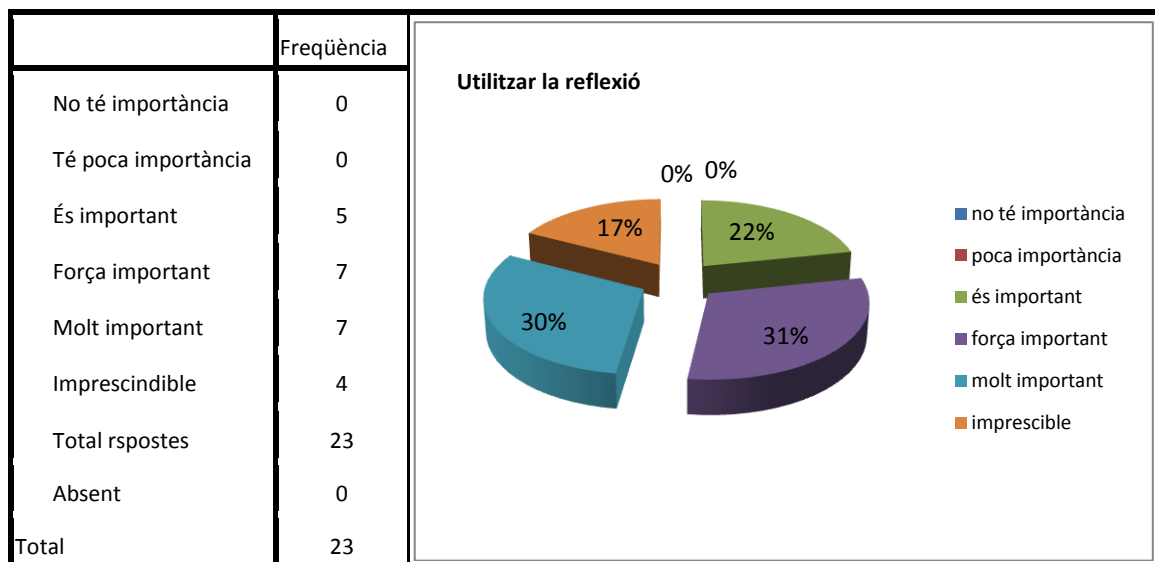
Avaluar les pràctiques de laboratori, treballs de camp o altres activitats pràctiques

L'avaluació de les qüestions més pràctiques que es puguin realitzar al laboratori o en diferents treballs de camp és valorada pels enquestats com a força importants i imprescindible. Entre aquest dos valors és on es registra la màxima freqüència de respostes. Un 13% creu que és imprescindible i si analitzem el grup que està **entre el força important i l'imprescindible ens trobem amb un 91%**, un percentatge força representatiu.

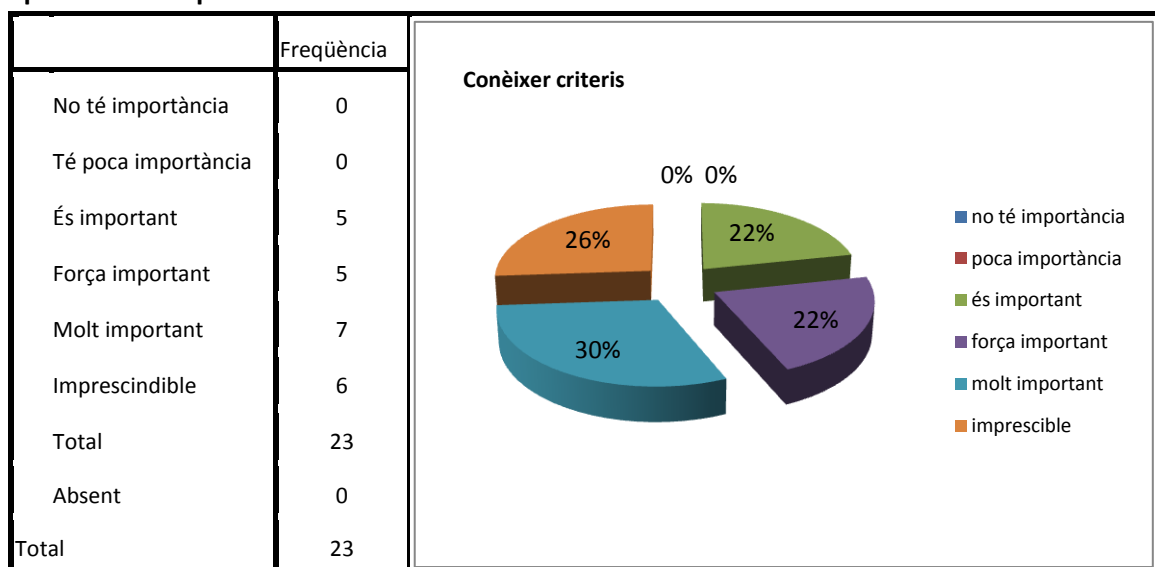
Utilitzar l'avaluació dels alumnes per a reflexionar sobre la millora del procés d'ensenyament

Entre les puntuacions més elevades es reparteixen equitativament el 100% de les opinions, essent el més baix l'imprescindible amb un 17%, i l'important, amb un 22%. Podem considerar que és d'una rellevància elevada per a molts els enquestats, un 78%.

Conèixer criteris, tècniques i estratègies per avaluar la pròpia activitat docent

De la mateixa manera que la variable anterior, el pastís queda força equitativament ben repartit entre els quatre valors més elevats. Entre el molt important i l'imprescindible sumen un 56% i entre el força important i l'important sumen el 44% dels percentatges. **Un total de 78% creuen que és molt important.**

Observacions que aporten els docents en relació a l'avaluació

Una aportació dins les preguntes obertes que s'oferien al qüestionari considerada molt important és la següent.

- *Valorar l'adquisició de coneixements i habilitats dels estudiants (competències).*

Un aspecte que no resten contemplat en el qüestionari i que si forma part de tots els plans docents són les competències. La valoració de les competències adquirides pels estudiants durant el seu procés d'aprenentatge i al final dels seus estudis és un dels temes que preocupen als estudiants.

RESUM

L'avaluació és un dels aspectes de la docència que està considerada com necessària per la majoria dels docents. La rellevància segueix el següent ordre de prioritats:

La planificació de l'avaluació dins el procés d'E/A és un dels aspectes considerats més rellevants. Un 96% dels docents ho consideren molt necessari.

Avaluar les activitats pràctiques és una de les dificultats que tenen els docents i consideren molt necessari tenir eines que els ajudin a valorar-les. Un 91% ho creuen molt necessari.

La correcció dels exàmens i la valoració justa dels treballs individuals és molt necessari per un 87% dels docents.

Trobar alternatives d'avaluació diferents a les proves establertes és també un aspecte destacable com necessari per un 83% dels docents.

En el mateix ordre de prioritats, un 78%, se situen els tres aspectes següents:

- ***La selecció de la prova o el tipus de prova més adequada segons moment, contingut, alumnes,...***
- ***La utilització dels resultats de les avaluacions per a reflexionar sobre tot el procés d'E/A.***
- ***Conèixer criteris, tècniques i estratègies per avaluar la pròpia activitat docent.***

Amb un 68% consideren important l'avaluació continuada

En darrer lloc es troba, amb només un 52% dels docents que ho valoren com a necessària la identificació dels coneixements previs dels alumnes.

Un aspecte no contemplat en el qüestionari i que es destaca com a rellevant és l'avaluació de les competències dels estudiants.

Calen estratègies per a valorar la seva adquisició.

Referent a la relació professorat – estudiants

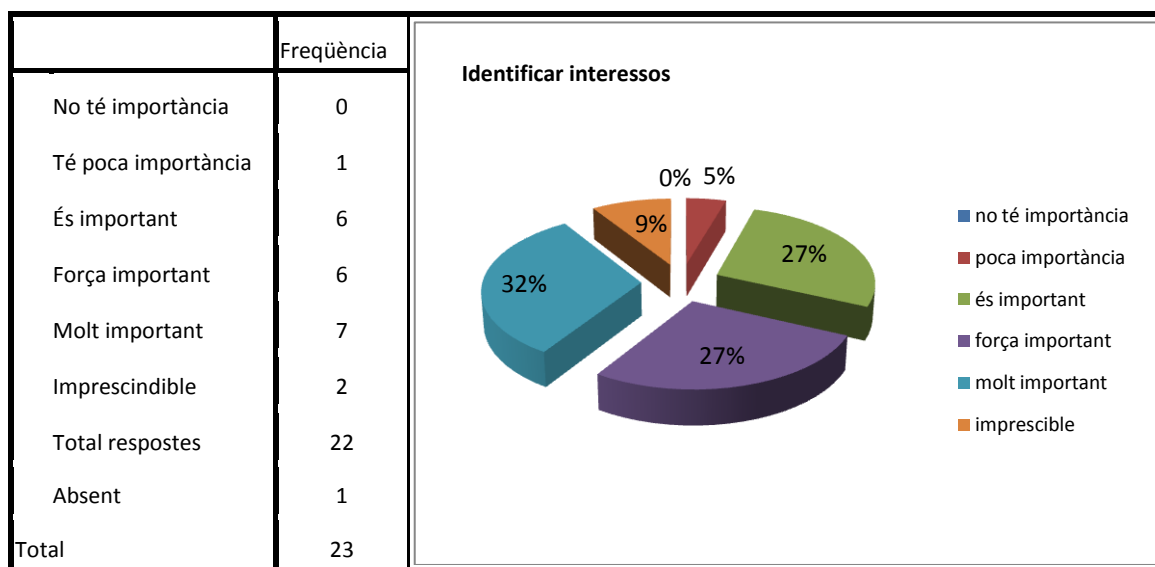
En relació al quart apartat referit a la relació entre estudiants i professorat hi ha els diferents ítems:

- Identificar els interessos dels alumnes
- Utilitzar, amb èxit, estratègies de motivació
- Crear un clima positiu a l'aula
- Potenciar la participació dels alumnes en la dinàmica de classe
- Mantenir un cert entusiasme a la hora d'impartir las classes
- Utilitzar tècniques d'oratòria per elaborar discursos coherents, ordenats i engrescadors
- Tractar a l'alumne/a de forma personalitzada
- Desenvolupar activitats d'orientació en els aprenentatges dels alumnes
- Desenvolupar las tasques d'orientació del grup – classe
- Altres. Especificar

Identificar els interessos dels alumnes

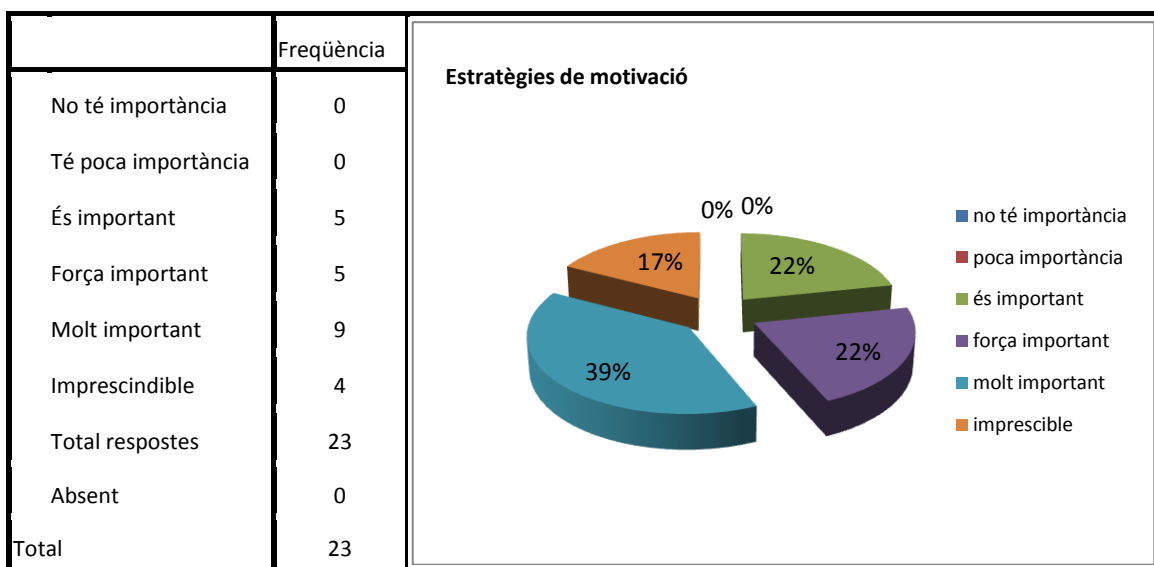
El primer dels aspectes d'aquest nou apartat, es refereix a identificar els interessos dels alumnes. Es considera, en general, important però no molt rellevant.

Mentre que el 68% ho considera entre imprescindible, molt o força important, el 32% ho considera menys important.

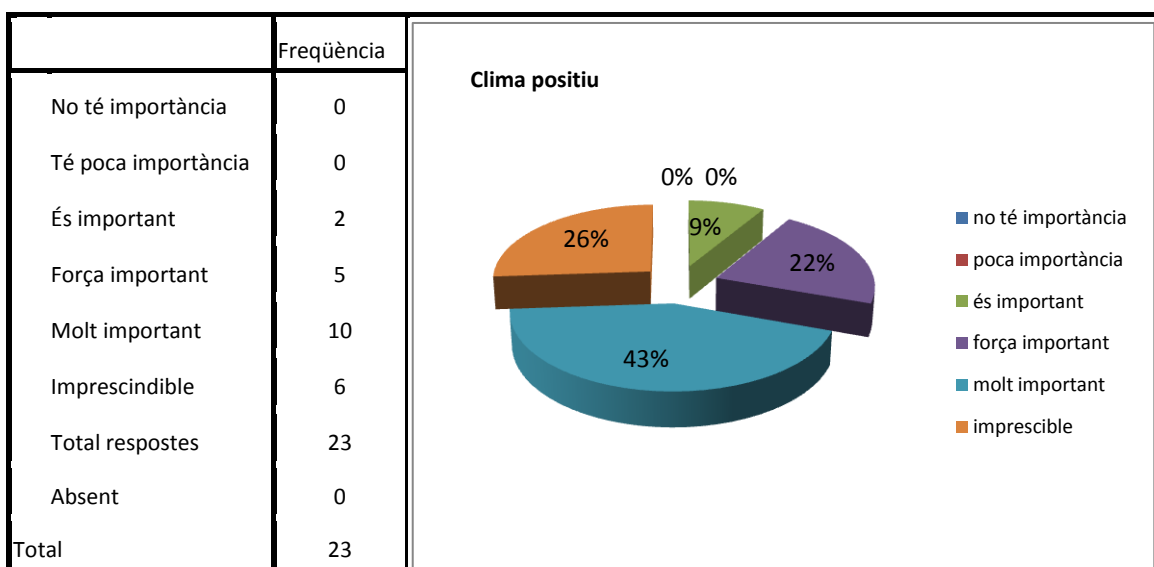
Utilitzar amb èxit estratègies de motivació

Fer ús d'estratègies engrescadores, amb el condicionant que aquestes gaudeixin d'èxit en la seva implementació, està valorat com a imprescindible i molt important, amb el 56% de les opinions, front el 44% que el segueixen els que ho consideren important i força important. Fa pensar que s'observa com a necessari.

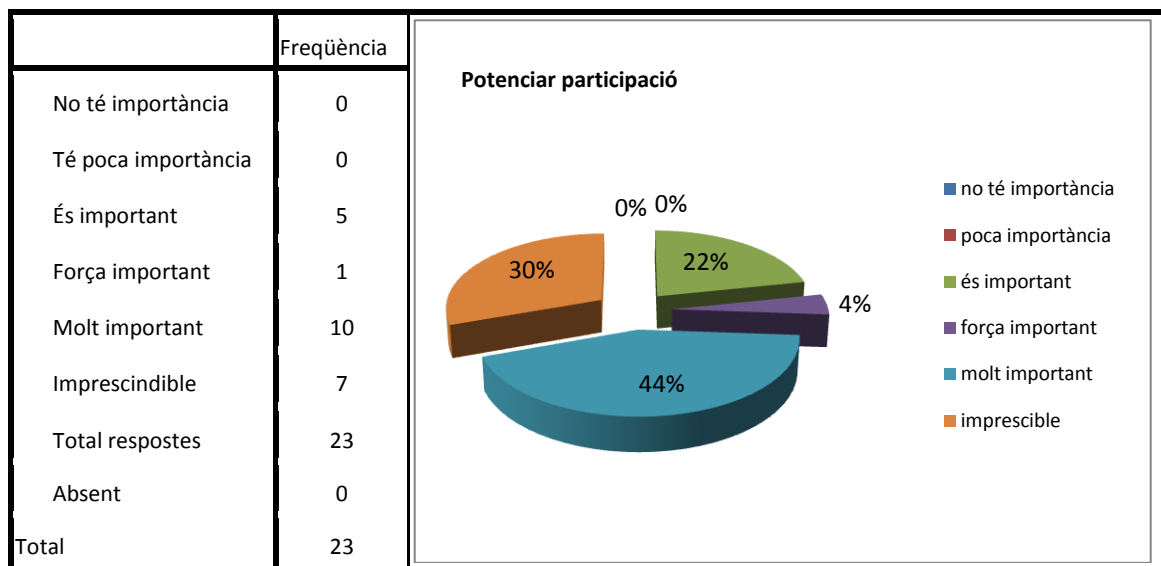
Crear un clima positiu a l'aula

La creació d'un clima positiu a l'aula és una de les voluntats expressades per un elevat nombre de docents que puntuen aquest ítem entre els valors de molt important, amb el 43% i imprescindible un 26%. Un 31% creuen que és important però no tant. **Malgrat tot el 91% considera que la creació d'un clima positiu a l'aula és un element de gran importància.**

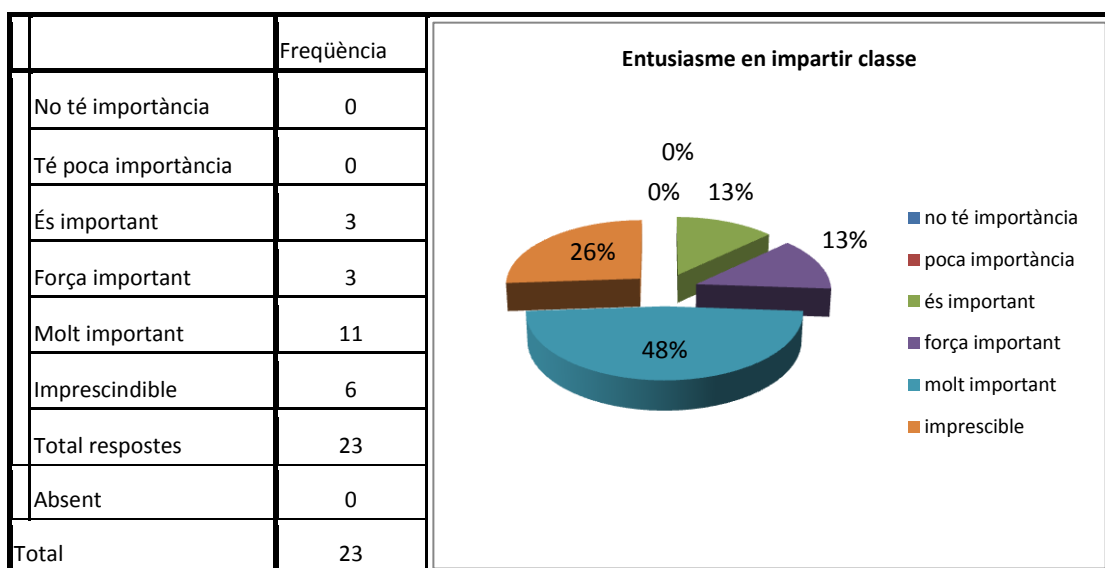
Potenciar la participació dels alumnes en la dinàmica de classe

Un 44% valoren la potenciació d'aquest fet com a molt important i un 30% com a imprescindible, cosa que li confereix certa transcendència. Un 22% creu només que és important. **Un 78% ho veu necessari.**

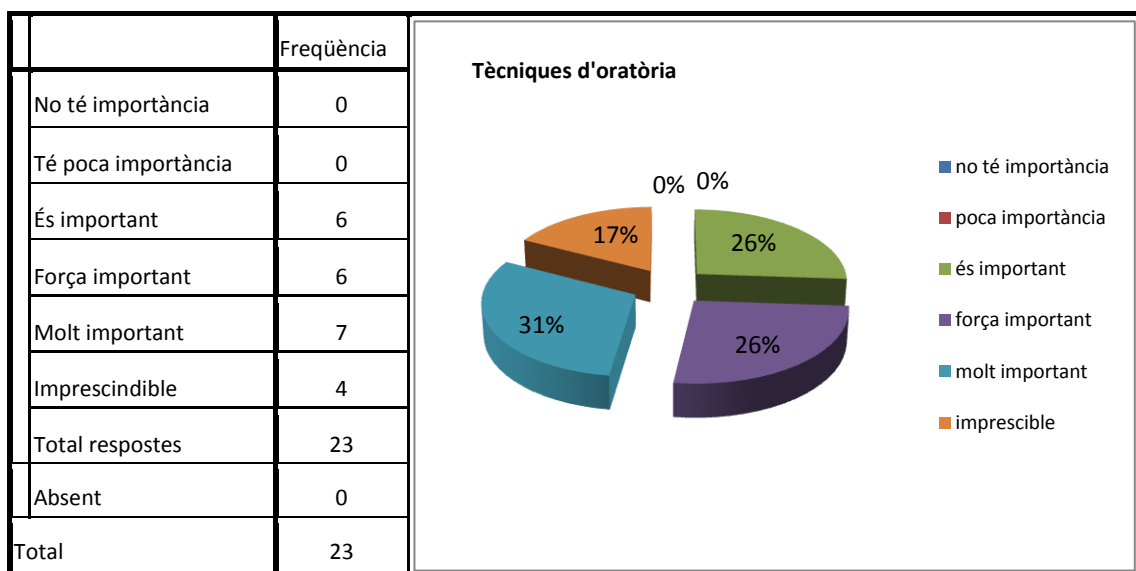
Mantenir un cert entusiasme a la hora d'impartir las classes

La mateixa transcendència té pels professors el fet de mantenir la motivació i l'entusiasme a l'hora d'impartir les classes. Aquest aspecte està valorat com a molt important per un 48% seguit d'un 26% que ho valora com imprescindible. Un 26% ho veuen com a important i força important. **Per un 87% és molt necessari.**

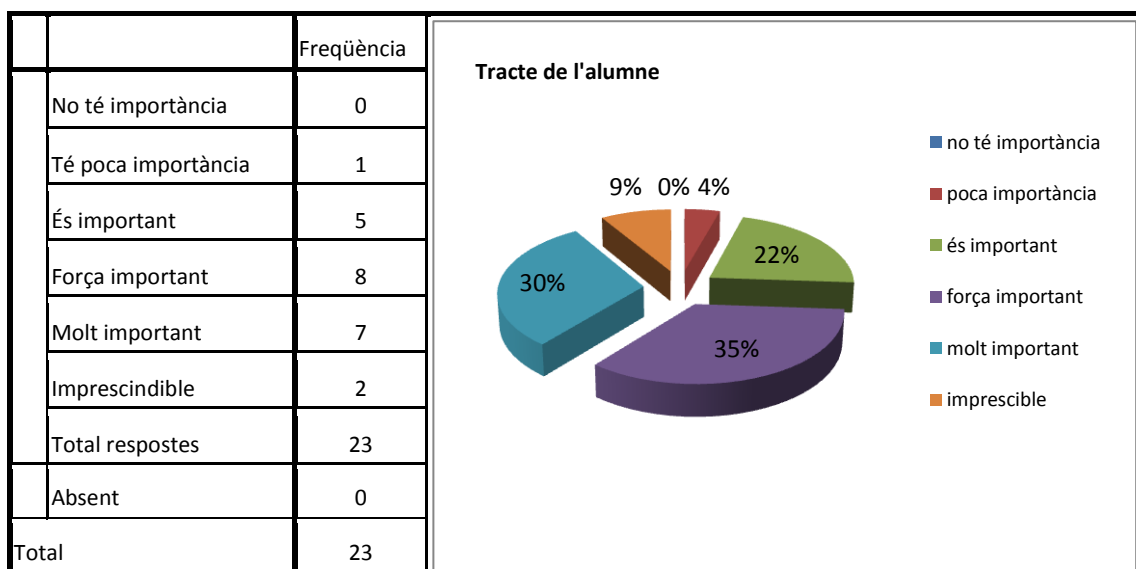
Utilitzar tècniques d'oratoría per elaborar discursos coherents, ordenats i engrescadors

Les opinions són força equitatives en els 4 valors més elevats, amb una major representativitat, del 58% entre els dos valors més elevats (imprescindible i molt important) vers un 52% dels dos valors que els segueixen(força important i important). **Un 74% ho consideren necessari.**

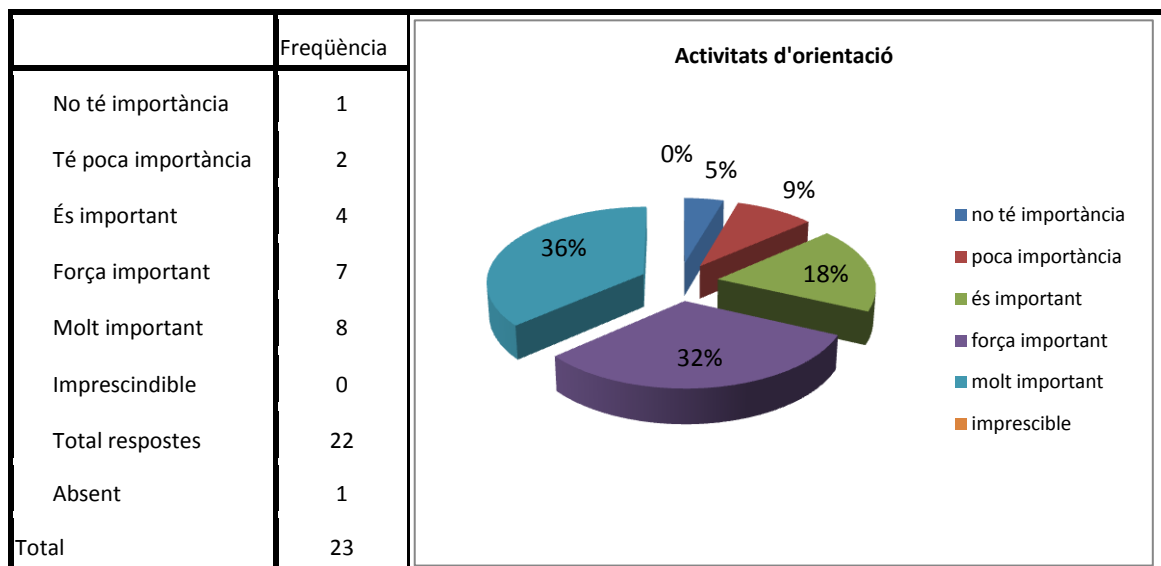
Tractar a l'alumne/a de forma personalitzada

La major part dels percentatges rau entre el molt important i l'important, amb un 87% del total, tot i que un 9% ho considera imprescindible i un 4% gens important. **Un 74% ho creu necessari.**

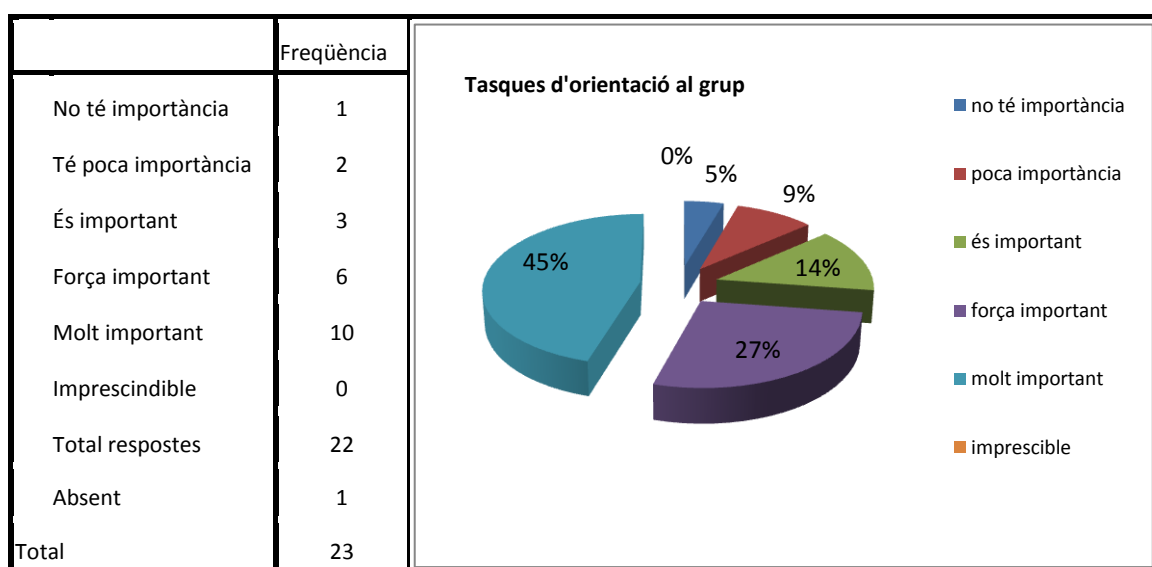
Desenvolupar activitats d'orientació acadèmica en els aprenentatges dels alumnes

Aquest ítem ha obtingut una valoració més baixa respecte la resta de variables. Mentre que 62% pensa que és molt i força important, hi ha un 5% que pensa que no té importància i un 9% que en té ben poca. **La valoració de necessari està en un 68%.**

Desenvolupar les tasques d'orientació del grup classe

Les respostes d'aquest ítem és força semblant a l'èmfasi de les respostes de la variable anterior, obtenint una mica més d'importància en el gran gruix de les respostes a molt important amb un 46%. **Un 72% considera necessari desenvolupar activitats d'orientació a tot el grup classe.**

RESUM

Les relacions professorat – alumnat és un dels aspectes de la docència que està considerada de necessària per la majoria dels docents. La rellevància segueix el següent ordre de prioritats:

La creació d'un clima positiu a l'aula és un dels aspectes considerats més rellevants. Un 91% dels docents ho consideren molt necessari.

En segon ordre de prioritat està considerada la motivació del professorat. Mantenir l'entusiasme per impartir les classes és un dels factors claus per que tot vagi millor. Un 87% ho creuen molt necessari.

Trobar estratègies de motivació pels alumnes i utilitzar-les amb èxit és un dels aspectes considerats de molt necessaris per un 78% dels docents.

En el mateix ordre de prioritats, un 74%, hi trobem els ítems següents :

- *Utilitzar tècniques d'oratoría per elaborar discursos clars, coherents, i motivadors*
- *Tenir un tractament personalitzat amb cada alumne/a ajudant-los a millorar en els seus aprenentatges.*

El desenvolupament de tasques d'orientació a tot el grup classe és un aspecte considerat important per un 72% els docents

En darrer lloc i en el mateix ordre de prioritats es troben, amb un 68% dels docents que ho valoren com a necessari:

- *La identificació dels interessos dels alumnes.*
- *El desenvolupament d'activitats d'orientació acadèmica en els aprenentatges dels alumnes.*

Un aspecte no contemplat en el qüestionari i que es destaca com a rellevant és l'avaluació de les competències dels estudiants.

Calen estratègies per a valorar la seva adquisició.

En general, es nota una general necessitat de generar **bon clima** dins l'aula. Hi ha una general opinió de rellevància en **elaborar estratègies** de motivació per a estimular als alumnes, a **potenciar la seva participació**, de manera que els aprenentatges sigui així més propers i per tant s'integrin més fàcilment. La participació dels alumnes és fa necessària per diferents motius: per obtenir la retroalimentació que assegura la comprensió dels missatges o per afavorir el diàleg i amb ell la construcció del coneixement pels propis alumnes entre d'altres. Aconseguir que els alumnes intervinguin o col·laborin en les tasques encomanades és una de les fites difícils d'aconseguir.

El **seguiment personalitzat** amb cada alumne/a ja és més acceptat. Tot i que no es considera imprescindible si que es valora com important la tutorització particular i tenir les eines per a fer-ho. De totes maneres es creu més rellevant **tutoritzar el grup sencer**.

L'orientació acadèmica és un dels plantejaments que fins fa pocs anys era patrimoni d'etapes educatives anteriors a la Universitat, però les taxes d'abandonament dels estudiants durant el primer cursos d'estudis superiors ha fet iniciar estudis per observar-ne les causes. L'orientació segueix essent necessària durant els primers anys i en algunes ocasions fins i tot en cursos més avançats.

Modalitat formativa utilitzada

En aquesta tercera part del qüestionari hi ha un seguit de preguntes que interroguen als docents sobre la formació: temes en els que actualment s'estan formant i modalitats que més han utilitzat o utilitzen per a formar-se.

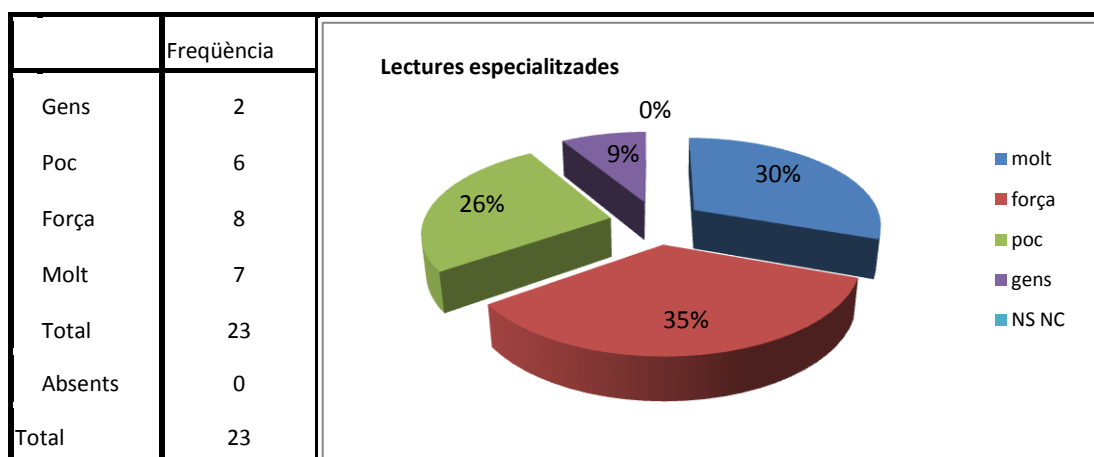
Modalitat formativa que utilitza o ha utilitzat per a la seva capacició

En aquesta pregunta es demana als professors i professores que indiquin quina és la modalitat formativa que més utilitzen actualment o han utilitzat en el seu bagatge formatiu. Conèixer quines són les modalitats emprades pot orientar en saber quina pot ser la més apropiada o adequada a les característiques, necessitats o particularitats dels professors i professores.

- Lectures especialitzades
- El mètode d'assaig- error
- Assistència a cursos, conferències, tallers...
- Assistència a Congressos, Jornades...
- Observació de diferents models d'ensenyament- aprenentatge
- Col·laboració entre iguals
- Postgraus específics
- Formació virtual
- Altres (especificar)

Lectures especialitzades

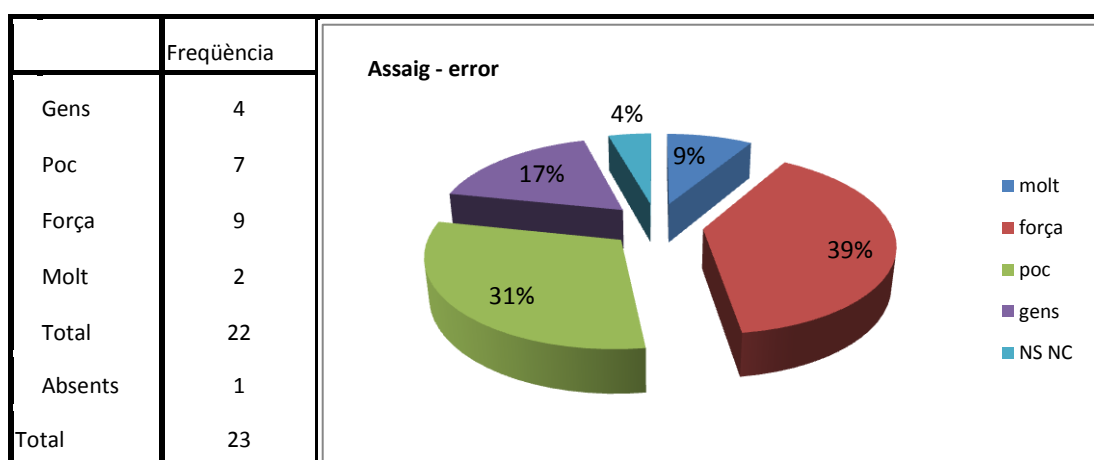
Un elevat percentatge respon que les lectures especialitzades són una de les modalitats força o molt emprades. Caldria saber si com a única opció o com opció complementària d'altres modalitats. Malgrat tot, les lectures són un molt bon recurs utilitzat per una àmplia majoria. **Un 65% utilitzen aquest recurs entre molt i força** vers un 9% que no l'utilitza.

Mètode d'assaig error

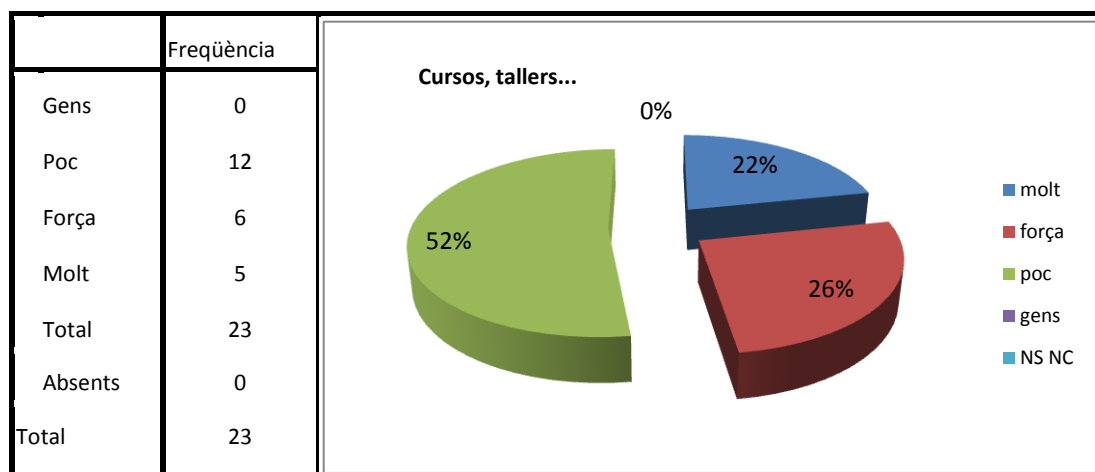
El mètode de l'assaig- error és un mètode que per si sol no se'l pot considerar formatiu, però si aquest va acompanyat de la reflexió sobre tot allò que es fa diàriament i aquesta reflexió va associada a canvis que serveixin per la millora de qualsevol aspecte de la pràctica, és un bon mètode per complementar qualsevol altre tipus de formació.

Segons els enquestats és un mètode no massa generalitzat ja que gran part de les respostes es concentren entre el força i poc. **Un 48% utilitzen aquesta modalitat formativa.**

Cursos, conferències, tallers

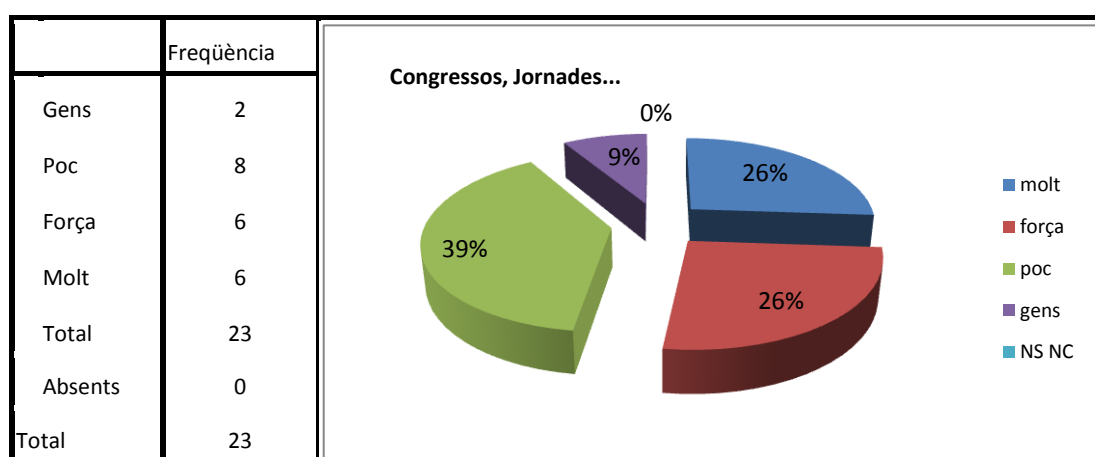
Aquesta modalitat no representa una preferència gaire clara, ja que més de la meitat de la mostra l'utilitza poc, oposat al 48% que declara que la formació que s'imparteix a través de conferències, cursos i tallers és la que més utilitza (força o molt). **Un 48% la utilitza molt o força.**

Congressos, Jornades ...

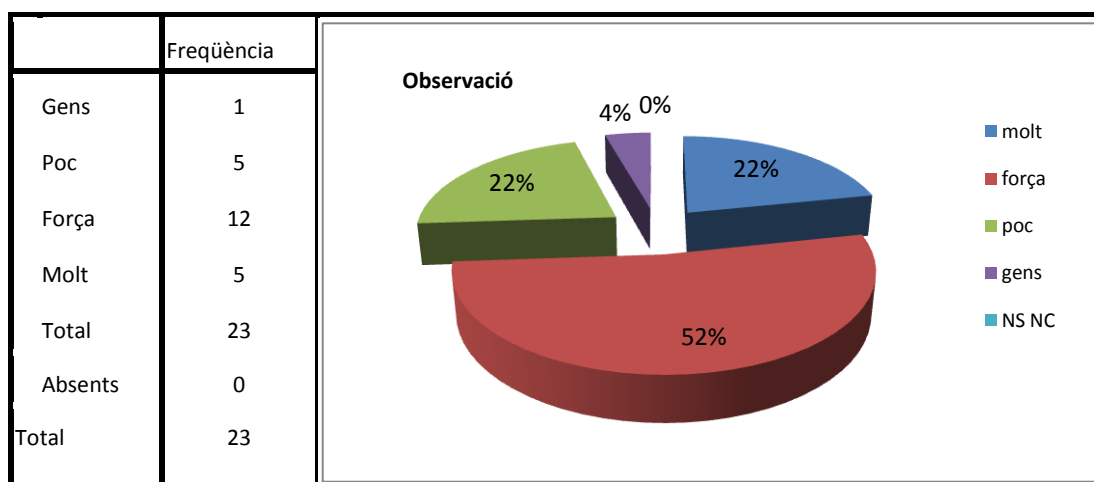
Els Congressos i Jornades són modalitats utilitzades de manera similar que els cursos, tallers o conferències, és a dir, segueixen essent modalitats amb un ús però no massa important.

Un 48% l'utilitza poc o gens però **un 52% el fa servir força o molt.**

Observació de diferents models d'ensenyament / aprenentatge

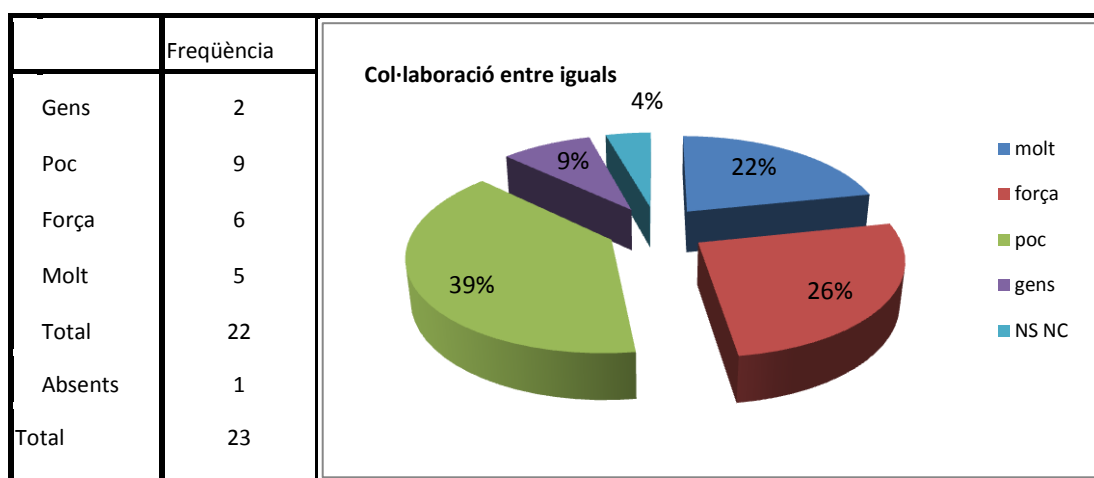
La modalitat d'observació de diferents models d'ensenyament / aprenentatge, de manera majoritària s'utilitza força, ja que el 52% ha optat per aquesta freqüència. No obstant, hi ha un 22% que l'utilitza molt i un altre 22% que poc. **Un 74% la utilitza molt o força.**

Col·laboració entre iguals

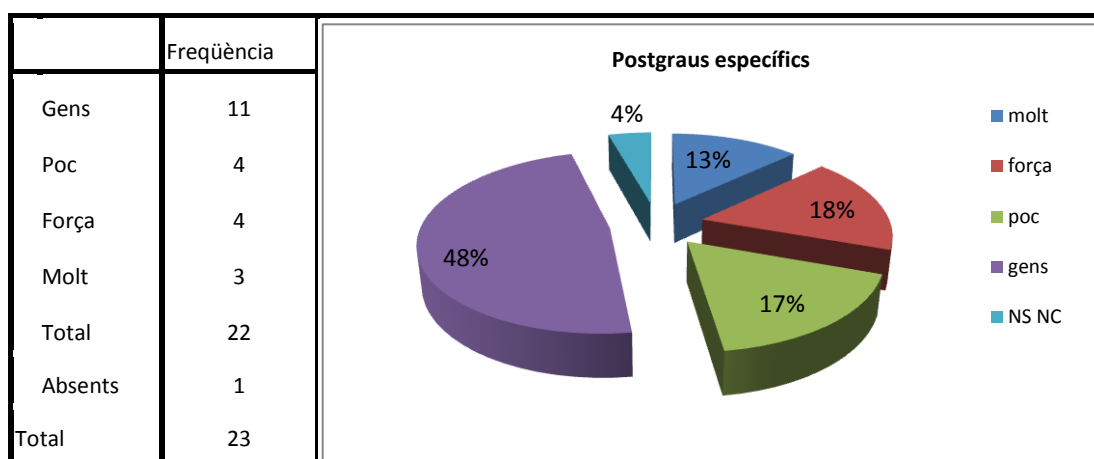
En la modalitat formativa basada en la col·laboració entre iguals no hi ha una clara diferència, tot i que gran part de les opinions diuen utilitzar-la poc.

Un 48% la utilitzen molt o força i un 48% la fan servir gens o poc. Està molt repartida.

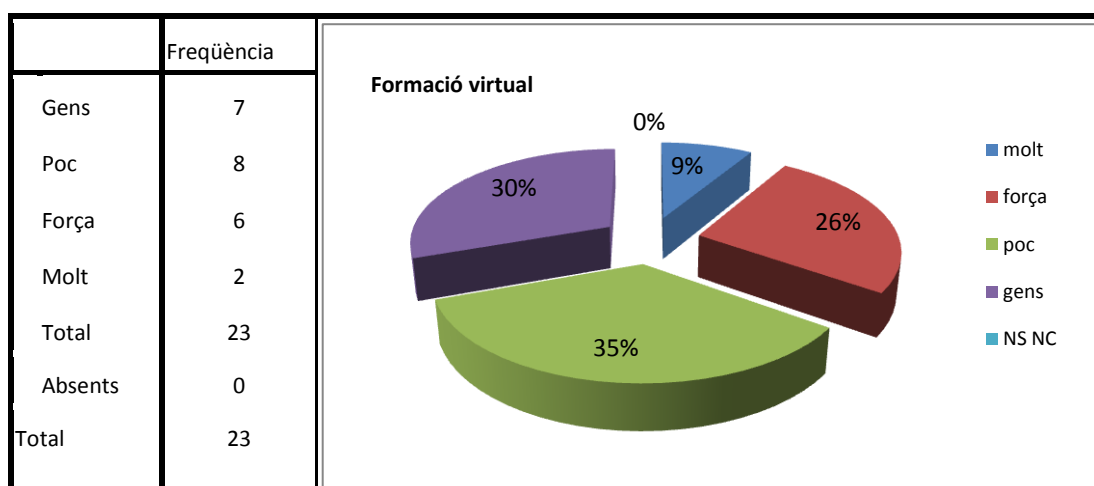
Postgraus específics

Els post graus específics ja són molt poc utilitzats pels professors i professores:
Un 65% l'usen poc o gens i **només un 31% el fa servir molt o força**.

Formació virtual

La formació virtual, de la mateixa manera que els postgraus específics són molt poc utilitzats,
un 65% l'usen poc o gens i **només un 35% el fa servir molt o força**.

RESUM

Les modalitats formatives més emprades relacionades per l'ordre de prioritats que han aportat els docents són les següents:

Per ordre de prioritats la modalitat formativa més emprada és l'observació del diferents models d'ensenyament aprenentatge seguida de les lectures especialitzades Un 74%

En segon lloc hi ha l'assistència a Congressos i Jornades . Un 65%

En un tercer lloc hi ha tres aspectes considerats amb la mateixa prioritats que són:

- El mètode d'assaig i error
- Els cursos, seminaris o tallers oferts
- I la col·laboració entre iguals

En darrer lloc hi ha el grup on menys incidència té entre els docents són els postgraus i la formació virtual, on hi ha gran part dels docents que no l'utilitzen gens o bé poc.

Aportacions dels docents

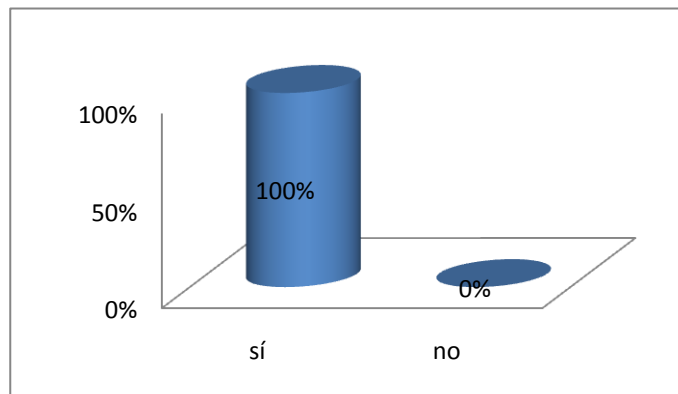
Modalitats	Raons per les quals ha assenyalat les modalitats que considera més adequada
Congressos jornades, cursos	perquè ofereixen una bona formació amb molt poc temps, però tot i així està condicionada a la disponibilitat de temps que no solapi amb activitats laborals - He assenyalat les que fins el moment he utilitzat però m'agradaria assistir a més cursos i jornades. - En funció de la meua disponibilitat – accessibilitat Alguns exposen que les opcions que han escrit com les modalitats més emprades ho són no perquè siguin les que més els agraden sinó perquè són les que ara per ara “poden fer” - No són les més adequades sinó les que un pot fer servir - Gestió del temps i incompatibilitats habituals entre la feina assistencial i els horaris o calendaris oferts d'aquest tipus d'activitats per la UB - Per la meua experiència les modalitats assenyalades tenen molta importància
L'observació de models i col·laboració entre iguals	- L'observació i col·laboració entre iguals ha estat bàsica en la meua formació
Formació virtual	Defensen el treball pràctic per damunt de la formació virtual i que aquesta pugui aportar. - Per a desenvolupar la tasca com a metge crec més adequat dedicar esforços a la pràctica i menys a la formació virtual
Experiència	Consideren que l'experiència és una manera de formar-se - L'experiència acumulada

Un aspecte no contemplat en el qüestionari com a modalitat formativa però de vital importància és el **coneixement sobre la matèria que ha de tenir tot docent per impartir classes**. És del tot necessari tenir coneixements amplis sobre la matèria que s'imparteix

- Cal tenir una bona base i saber-ho explicar adequadament a l'alumnat
- Per que per ensenyar s'ha de tenir molts bons coneixements, s'ha de ser un bon professional

En relació a la investigació

Considera necessària la formació en l'àmbit de la investigació?

El 100% de la mostra ha contestat que és necessària la formació, la qual cosa ens dóna la rotunda informació que la investigació i la docència estan estretament relacionades.

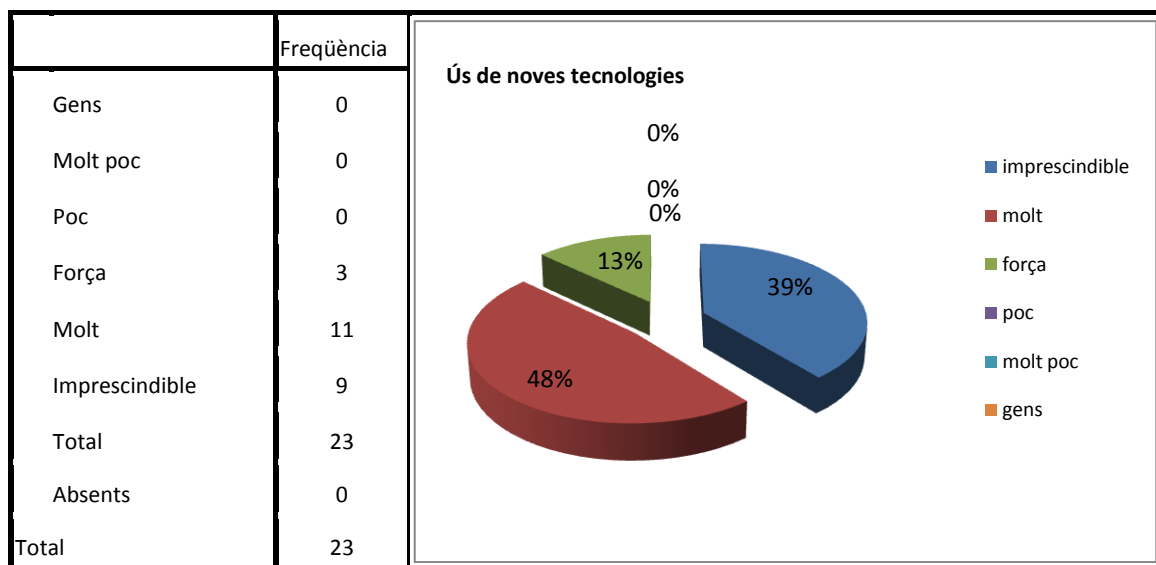
En quins aspectes?

S'han mostrat una sèrie d'ítems per indicar el grau de necessitat formativa li escau a cada una, des del punt de vista de cada enquestat. Els ítems són els següents:

- Ús de noves tecnologies per accedir a la informació
- Coneixements sobre programes d'anàlisi de dades
- Situació actual de la investigació en el seu camp disciplinar
- Gestió de projectes d'investigació
- Altres (especificar)

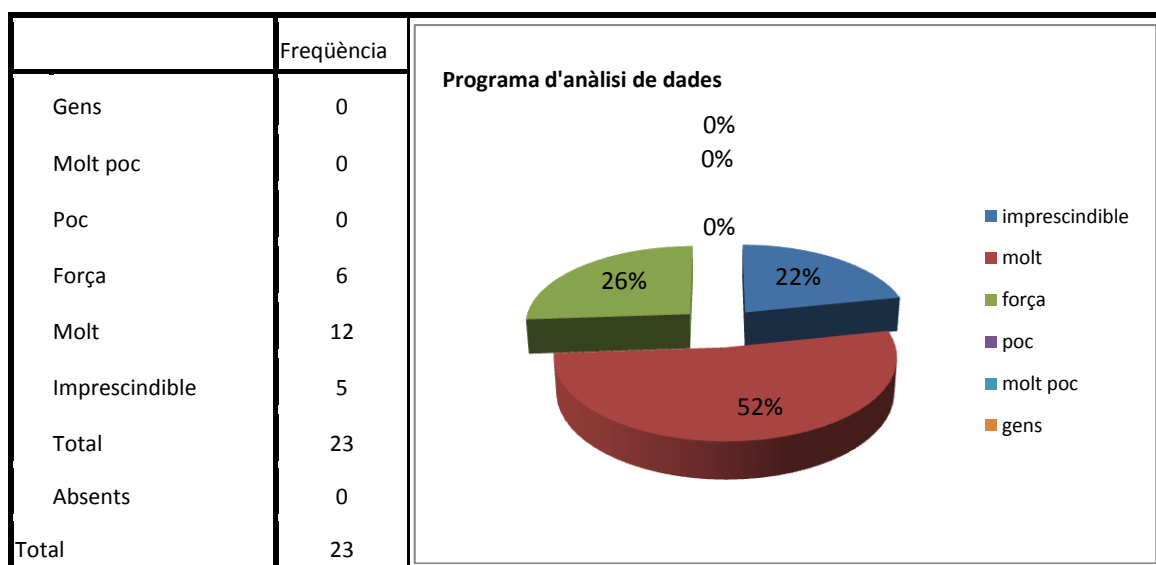
Ús de noves tecnologies per accedir a la informació

El 100% troba imprescindible, força i molt important una formació referent a les noves tecnologies i a l'accés a la informació.

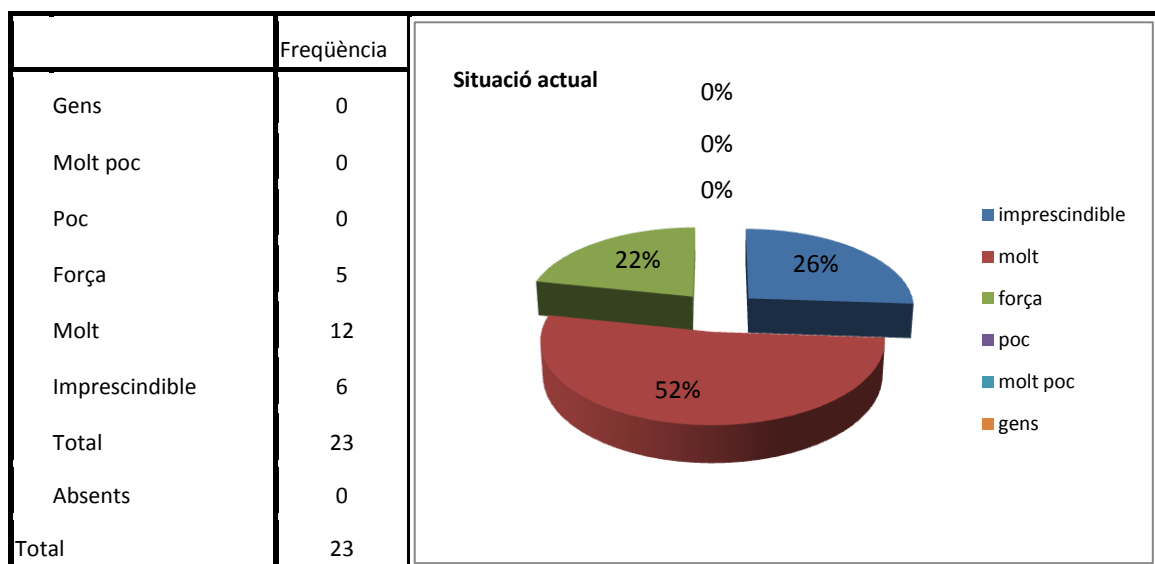
Coneixements sobre programes d'anàlisi de dades

La gran part de les valoracions creuen que és molt important, el 52%, la resta de percentatges, ho veuen imprescindible o força important. **El 100% també creu que és totalment necessari aquest aspecte.**

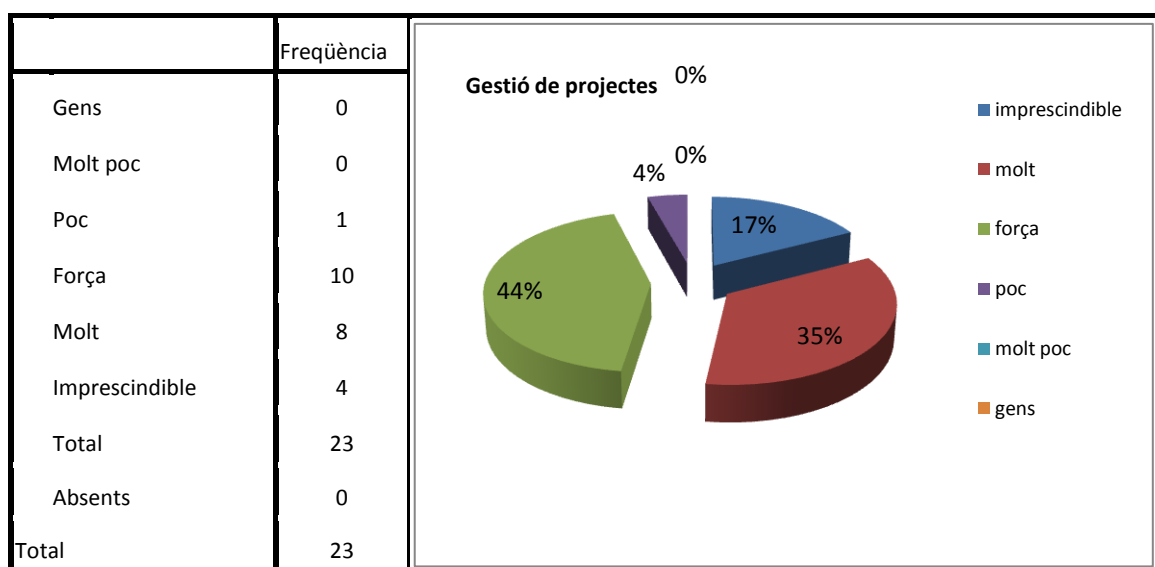
Situació actual de la investigació en el seu camp disciplinar

Les puntuacions són iguals que la variable anterior. El 100% pensa que és molt necessària, força important i imprescindible.

Gestió de projectes d'investigació

Respecte la resta de variables, aquesta sembla menys necessària formativament parlant, no obstant, un 17% ho veu imprescindible, un 35%, molt important i el 48% restant força o poc important. Un 96% creu que és molt necessària.

Respecte a les aportacions de les preguntes obertes del final d'apartat trobem opinions docents que veuen necessària la formació en el següents àmbits:

- Lideratge i motivació del grup

RESUM

En el camp de la investigació la formació està considerada gairebé d'imprescindible o molt important per a la majoria dels docents. Si apliquem com en els altres apartats els percentatges en la franja positiva de les valoracions, ens situem en que tots els aspectes sumen el 100% de les valoracions entre els valors de força, molt o imprescindible. Només la gestió de projectes es queda amb el 96%.

Un valor que apunta un docent com a necessitats formativa és la de l'àmbit del lideratge i la motivació del grup.

En aquest darrer apartat hi ha tres preguntes obertes relacionades amb els àmbits que s'han qüestionat anteriorment. Es demana als docents que aportin tot allò que consideren important i que no ha quedat reflectit anteriorment.

DOCÈNCIA	Reconeixement de la professió docent i la tasca en la recerca	- Falta una suficient acreditació "documentada" i avaluada de la competència en metodologia docent en l'accés a les places de professor. - Temps i mestratge - Utilitzeu les enquestes per valorar la tasca feta pels professors. - Insuficient reconeixement/ valoració de la qualitat docent envers a la recerca. - L'avaluació de la docència.
	Suport institucional	- Dotació suficient de professors
	Formació pràctica/docència pràctica	- Imprescindible creure en la importància de la docència pràctica més que en la teòrica.
	Docència/ recerca	- No s'ha tingut en compte els lligams que existeixen en el professor universitari entre la seva tasca docent i la de recerca. No són dos mons separats, sinó un sol que es potencia. Cal veure la docència des d'aquest punt de vista
	Formació novells/ acompanyament docent	- La introducció progressiva en l'activitat docent, des del període de pregraus...
	Formació idiomes	- Formació per impartir classes en anglès - Donar suport a les classes en anglès → professors i alumnes haurien de tenir accés fàcil i directe (en la pròpia facultat) a experts (nadius) en anglès per ajudar a preparar i fer les classes. Millors tecnologies → bons microfons de "solapa" i bons ordinadors que admetin diferents formats de presentació
	TIC	- Crec important la implementació de més tecnologia informàtica però el seu desenvolupament demana una inversió de temps i suport tècnic important.
	Planificació de la formació	- Caldria fer una planificació especial d'activitats formatives a oferir al professorat "vell" que no ha tingut oportunitat de fer aquesta formació específica i que per la seva tasca no té temps de fer un Màster o un Postgrau.

RECERCA	Manca de formació i d'oferta formativa	- Insuficient introducció a la investigació dels nostres graduats. - Els aspectes formatius de la investigació haurien de ser més complets.
	Manca d'informació	- Considero que tenim poca informació sobre aspectes d'interès en el camp de la nostre especialitat i també poca formació en aspectes de disseny i gestió de projectes.
	Recerca integrada dins el procés d'E/A	- S'ha de considerar que d'entrada el professor universitari és un investigador i que la seva principal funció és ser capaç de transmetre aquest fet als alumnes. Per a mi, això donaria lloc a altres tipus de preguntes.

ALTRES ÀMBITS	Formació en anglès	- Cal una definitiva introducció (gradual) d'una tercera llengua (anglès) en la docència i en especial en els post-graus i Màsters.
	Suport institucional en la formació	- Implicació dels departaments universitaris en la formació i acció tutorial del nou professorat (novell o no)
	Avaluació docent	- Formació i avaluació continuada per els Departaments dels "Equips Docents".
		- Suport professional i millor orientació i "coaching" als alumnes i professors.
		- Imprescindible formació en lideratge i motivació de grups.

Proposta del Grup Focal

Tècnica col·laborativa

Dades de la sessió

Dia: 26 de maig de 2011

Horari: de 11'30 h. A 14 h. del matí.

Durada aprox. 2h. 30 minuts

Lloc: Facultat de medicina. UB. Barcelona.

*Nombre de participants :*13 docents universitaris + 1 (11:47h)

Participants: PROFESSORS NOVELLS I PROFESSORS EXPERIMENTATS

Objectiu

L'objectiu que proposat en el transcurs de la sessió es el de detectar el màxim de necessitats formatives que, com a docents de la Facultat de Medicina, sentien i podien expressar.

L' utilització d'aquesta tècnica permet tenir presents tant les necessitats individuals expressades en un primer moment com les col·lectives i també consensuar les necessitats formatives que a nivell col·lectiu gaudeixen de la importància i la urgència per a ser cobertes a través d'un programa formatiu.

Amb l'anàlisi dels resultats obtinguts a través de la tècnica col·laborativa i del qüestionari utilitzat amb anterioritat en la mateixa Facultat es pot fer un informe que faciliti informació per a l'elaboració d'un programa formatiu ajustat a les necessitats reals.

Desenvolupament de la sessió

La dinamitzadora inicia la sessió agraïnt la presència i participació als assistents. A continuació exposa el motiu de la trobada: participar en una dinàmica que ens ajudi a esbrinar les necessitats formatives sentides pels docents de la Facultat de Medicina. Feta la detecció es podrà elaborar un programa formatiu ajustat a mida.

Exposa de manera ràpida el desenvolupament de la sessió i procés de la tècnica (tots els assistents l'havien rebut anteriorment per escrit).

Primera part: Llistat de necessitats individuals

Es lliura un full en blanc a cada assistent per què, individualment, escriguin les necessitats formatives que consideren tenen a les seves aules que poden ser susceptibles de formació, la demanda s'amplia a les dificultats a l'hora d'impartir les classes.

Es deixen aproximadament 10 min perquè completin el llistat individualment.

Val apuntar que un dels assistents, en conèixer amb anterioritat la dinàmica de treball de la sessió, abans d'iniciar la jornada va fer extensiva la demanda als docents del seu departament i duia el llista elaborat i força complert.

Segona part: llistat col·lectiu de necessitats

Finalitzats els llistats individuals es demana que s'agrupin en dos grups i s'escriguin en un sol llistat totes les aportacions individuals (eliminant les que estiguin repetides i incorporant en la llista única totes les demandes particulars).

Transcorreguts uns minuts es demana al secretari (que ha pres nota) de cada grup, que llegeixi en veu alta les demandes que té en la seva llista.

La intenció és fer una única llista comú entre els dos grups (eliminant les repeticions) que es va anotant a la pissarra i que es numera.

Llistat resultat de la posada en comú

El llistat resultant de tots dos grups és el següent:

1	Habilitats comunicatives
	1. Presencials (oratòria, modalitat interacció) Seguiment /participació 2. No presencials (síncrones /asíncrones) 3. Transmetre valors
2	Disseny d'activitats d'aprenentatge (pertinents, significatives i predictives)
3	Metodologia (com treballar competències, objectius...)
4	Habilitats en detecció, gestió de necessitats dels alumnes (des de necessitats alumnes, motivació, captar, l'atenció,...)
5	Estudi de l'impacte sobre l'aprenentatge de l'estudiant (avaluació continua, feedback de l'avaluació)
6	Gestió del temps per a una docència mixta
7	Avaluació (disseny, TIC, en grup, avaluació clínica, Moodle...)
8	TIC i protecció de dades
9	Eines i recursos (accessibilitat, quins, on... informàtics, aplicatius de SPSS, cercadors, power points)
10	Pedagogia general (abans de començar tenir unes nocions bàsiques de com aprenen els alumnes...),
11	Treball en equip del professorat en diferents àrees, camp, + coordinació amb programació.
12	Anglès pràctic.
13	Gestió de la informació en docència.
14	Existència i coneixement
15	Reconeixement professional
16	Control
17	Desaprenentatge TIC
18	Construcció professional personal del docent.

Tercera part: categorització dels enunciats

Finalitzat el llistat únic es procedeix a la categorització consensuada dels enunciats. El resultat és el següent:

CATEGORIES	NECESSITATS	ENUNCIATS
HABILITATS COMUNICATIVES	Es debat si es pot ubicar en l'apartat de metodologia..., però es considera que les habilitats comunicatives, per si soles, ja tenen prou pes	1-4
DISSENY D'ACTIVITATS D'APRENENTATGE I AVALUACIÓ	Es genera una discussió sobre la necessitat de gestionar el temps, s'observa com una categoria imprescindible però poc efectiva de ser tractada de manera diferenciada en un programa formatiu. Es debat sobre el significat que se li atorga a aquesta categoria (en funció dels alumnes que tinguis a classes tindràs temps de fer l'activitat dissenyada prèviament o no, ...). Per una part es considera que la gestió del temps té identitat pròpia, però que es troba ubicada en qualsevol dels altre temes proposats. Per tant es consensua que hauria de tenir un tractament transversal. Queda definida com a categoria però perquè se la consideri de manera transversal.	2-11
GESTIÓ DEL TEMPS	S'acaba considerant una categoria transversal – (potser afegir un adjectiu... docent – llavors podria estar inclòs a la categoria anterior – però si posem transversal ja ho engloba tot...)	6
METODOLOGIA	Es discuteix de posar-hi dins, avaluació, anglès... per la part ambigua de la paraula). Es decideix treure avaluació per massa identitat. S'expressa que l'avaluació quedaria dins la categoria de disseny d'activitats, per diferents motius: perquè de la mateixa manera que aprens tècniques aprens de l'avaluació, perquè l'avaluació s'ha de pensar a l'hora de pensar i dissenyar les activitats. S'apunta que no es podria emmarcar disseny i avaluació junt ja que són dos temes força extensos. Finalment hi ha consens en la categoria de disseny d'activitats d'aprenentatge i d'avaluació si se'n inclou un altre categoria en la que s'hi representi l'avaluació més referida a instruments i tècniques	3 - 9 - 12
AVALUACIÓ : TÈCNIQUES I INSTRUMENTS		7 – 8 – 5

PEDAGOGIA GENERAL	S'exposa l'anècdota dels showmans que graben classes, que de fet és el què fan a les universitats a distància	10
GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ EN DOCÈNCIA	Es genera la discussió sobre si ha d'estar, o no, inclosa en la categoria de metodologia? La persona que ha anotat la necessitat de manera individual defensa les diferències entre una i altra categoria. Per concretar l'enunciat es parla de la sobredosi d'informació que existeix actualment i la dificultat que suposa transformar-la en coneixement perquè ens sigui útil. S'apunta la necessitat de tenir coneixements per saber filtrar tant informació ja que no hi ha temps per a tot.	13
CONSTRUCCIÓ PROFESSIONAL I PERSONAL	Algunes de les aportacions que concreten aquest enunciat fan referència a que cal: - Construir un currículum docent propi, real i adequat a les necessitats - Descriure les competències que requereix un docent ja que no estan descrites en cap document oficial (perquè no ho volen). - Tenir present aspectes com l'autoestima, la motivació del docent per continuar la docència ja que són moltes les dificultats i obstacles amb que es troben actualment. Aspectes a favor i en contra sobre l'ús de les TIC <i>En contra</i> que els informàtics "baixin" a entendre la docència i s'adaptin a la docència i les necessitats reals de les classes i no que hagin de ser els docents que s'hagin d'adaptar a les eines dels informàtics que no tenen perquè aprendre. Es viu com un intrusisme professional ja que el primer que entra imposa el seu llenguatge (informàtic vs docent). Es genera la proposta de que els encarregats de la informàtica a medicina facin una formació paral·lela amb els docents de manera que tots aprenguin el mateix llenguatge. <i>A favor</i> Hi ha una intervenció que exposa que Moodle[®] l'ha fet algú que no està present aquí, i les TICS tenen la seva part positiva per la gent que les utilitza. El Moodle[®] és una eina pràctica que el centre ha de tenir.	15 – 18 - 16
TICS (aprenentatge i desaprenentatge)	Les TICS desapareixen de la categorització global.	17

Quarta part: priorització de les categories resultants

Per iniciar aquesta quarta i darrera part de la sessió es demana als assistents que triïn, de les categories elaborades fins el moment, la que creuen que seia prioritària per començar la formació. Per a fer-ho cal seguir altre cop els criteris de importància, urgència i viabilitat.

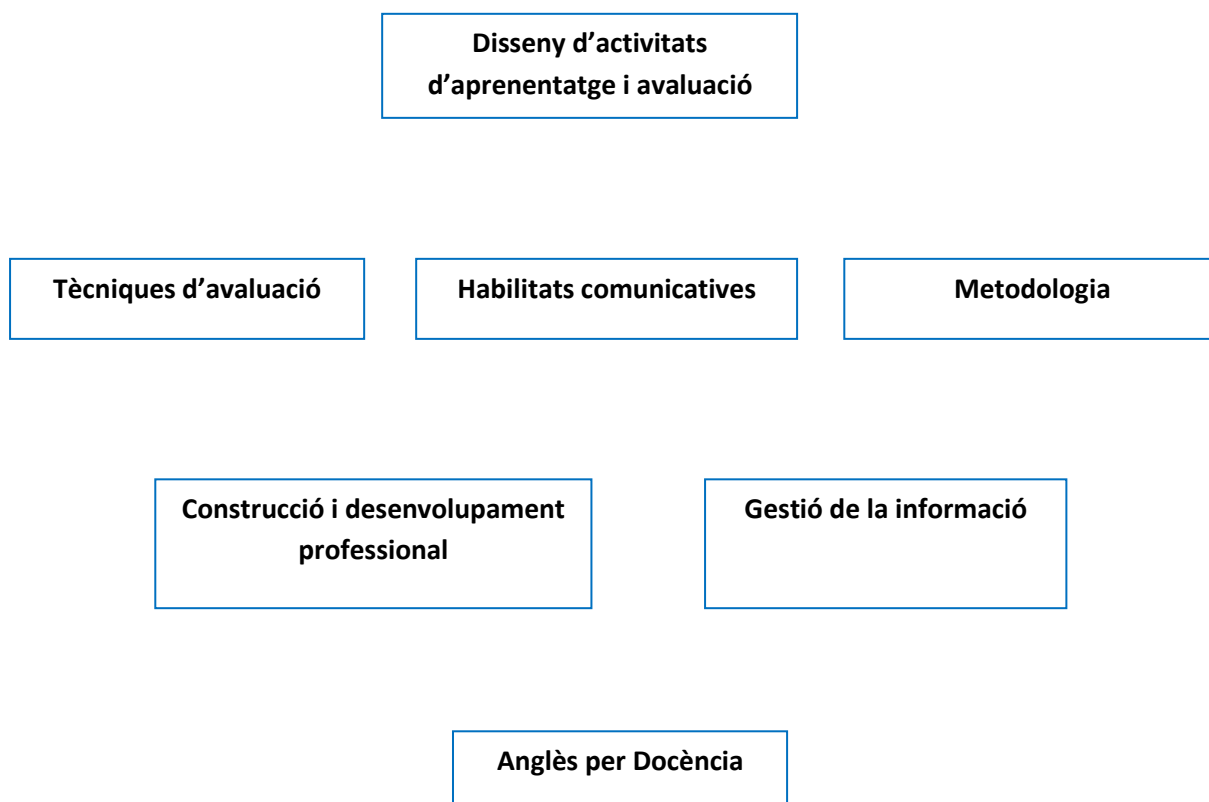
De manera individual cadascú pensa que és el més important i immediat que necessitarien en el setembre al iniciar al curs.

Sense massa discussió s'accepta per unanimitat que la punta del diamant sigui pel disseny d'activitats d'aprenentatge i avaluació.

La resta dels quadrants del diamant es van consensuant amb la mateixa unanimitat.

Elaboració del diamant

El diamant resultant és el que es presenta a continuació

Les categories corresponents a **LA GESTIÓ DEL TEMPS** i **LA PEDAGOGIA GENERAL** es visualitzarien com a temes transversals que caldria tenir presents en qualsevol dels temes que es desenvolupin.

Conclusions

Una acció com la realitzada desitja sempre la màxima participació. Val a dir que el nombre de participants que van respondre l'enquesta es baix (un 4% aprox. Sobre un total de 634), tot i l'esforç fet en la difusió i recordatoris de l'enquesta.

De tota manera, en una Facultat amb elevat nombre de professorat i altament dispers, amb una part molt significativa de professorat amb tipologia de professional que participa exclusivament en docència de caire molt pràctic, es pot considerar una resposta força vàlida feta per un grup de professorat motivat.

La tècnica col·laborativa amb el grup focal va tenir un nombre de participants suficient segons les recomanacions metodològiques amb una bona distribució de professorat de diferents departaments, campus i experiència docent, categoritzada entre el novells (< de 5 anys de docència) i els experts (5 o mes anys de docència).

Per tant es pot concloure com a vàlid l'estudi per tal de ser un punt de partida per la concreció del Programa de Formació de Professorat de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

Setembre de 2011

QÜESTIONARI

“Detecció i anàlisi de necessitats de formació del professorat universitari.
Aportació dels docents”

Data:

N. de qüestionari:

UNIVERSITAT DE BARCELONA

FACULTAT:

ASSIGNATURA QUE IMPARTEIX :

En aquest qüestionari hi ha preguntes obertes i preguntes tancades.

A les preguntes tancades assenyali amb una creu la resposta triada.

El temps aproximat de resposta s'estima en 10'

A. Informació de caràcter específic en relació a la DOCÈNCIA

1. Considera tenir suficient formació metodològica per desenvolupar la seva tasca com a docent universitari?

No ☐ Sí ☐

En cas afirmatiu valori de 0 a 5

	imprescindible	Molt	Bastant	Poc	Molt poc	Gens
	0	1	2	3	4	5
Considera necessària una formació pedagògica per exercir com a docent a la Universitat.						
Considera necessària una formació per a la investigació.						
La seva formació inicial va ser suficient per poder exercir com a docent						

Respongui respecte al grau d'importància que li ofereix

Valori de 0 a 5 les qüestions que es plantegen tenint en compte el grau d'importància que li mereixen.

2. LA PLANIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA

	No té importància	Té poca importància	És important	Es força Important	Es molt important	És imprescindible
	0	1	2	3	4	5
Formular objectius en relació a les competències						
Seleccionar els continguts i organitzar-los adequadament.						
Planificar les activitats dels alumnes						
Altres. Especificar						

3. METODOLOGIA DOCENT

	No té importància	Té poca importància	És important	Es força Important	Es molt important	Es imprescindible
	0	1	2	3	4	5
Despertar interès en els alumnes						
Aconseguir unes normes de funcionament de classe acceptades i/o pactades amb els alumnes						
Organitzar i distribuir el temps a aula						
Organitzar l'espai a aula						
Organitzar las activitats dels alumnes pel treball individual						
Preparar activitats pràctiques i d'aplicació a la realitat.						
Portar a terme estratègies innovadores a l'aula (estudi de casos, simulacions...)						
Elaborar material de suport per a les classes: dossier de continguts de l'assignatura...						
Utilitzar recursos de suport visual, auditiu, o d'altres, a l'aula.						
Utilitzar noves tecnologies informàtiques o audiovisuals com element de suport a les classes						
Aconseguir que el alumnes utilitzin les noves tecnologies per a la recerca de la informació						
Adaptar-se a la diversitat existent entre els alumnes (interessos, coneixements previs,...)						
Altres. Especificar						

4. AVALUACIÓ

	No té importància	Té poca importància	Es important	Es força Important	Es molt important	Es imprescindible
	0	1	2	3	4	5
Organitzar el procés i les activitats d'avaluació de l'assignatura						
Identificar els coneixements i preparació prèvia dels alumnes						
Portar a terme una avaluació continuada						
Seleccionar el tipus de prova adequada (projecte, treball, prova objectiva...)						
Utilitzar estratègies alternatives d'avaluació (entrevista, observació, autoinformes, carpetes d'aprenentatge...)						
Valorar les activitats dels alumnes						
Avaluar les pràctiques de laboratori, treballs de camp o altres activitats pràctiques						
Utilitzar l'avaluació dels alumnes per a reflexionar sobre la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge						
Conèixer criteris, tècniques i estratègies per avaluar la pròpia activitat docent						
Altres. Especificar						

5. RELACIÓ PROFESSOR/A – ALUMNE/A

	No té importància	Té poca importància	Es important	Es força Important	Es molt important	Es imprescindible
	0	1	2	3	4	5
Identificar els interessos dels alumnes						
Utilitzar, amb èxit, estratègies de motivació						
Crear un clima positiu a l'aula						
Potenciar la participació dels alumnes en la dinàmica de la classe						
Mantenir un cert entusiasme a la hora d'impartir las classes						

Utilitzar tècniques d'oratoría per elaborar discursos coherents, ordenats i motivadors						
Tractar a l'alumne/a de forma personalitzada						
Desenvolupar activitats d'orientació en els aprenentatges dels alumnes						
Desenvolupar las tasques d'orientació del grup - classe						
Altres. Especificar						

6. Indiqui quina modalitat formativa utilitza o ha utilitzat per la seva capacitat docent

	Molt	Força	Poc	Nada	NS NC
Lectures especialitzades					
El mètode d'assaig-error					
Assistència a cursos, conferències, tallers...					
Assistència a Congressos, Jornades..					
Observació de diferents models d'ensenyament- aprenentatge					
Col·laboració entre iguals					
Postgraus específics					
Formació virtual					
Altres (especificar)					

7. Justifiqui les raons per les que considera més adequades les modalitats que ha assenyalat.....

.....

.....

.....

.....

B. Informació de caràcter més específic en relació a la INVESTIGACIÓ

8. Considera necessària la formació en l'àmbit de la investigació?

Sí

No

9. En quins aspectes? Indiqui el grau de necessitat formativa en cada un d'ells

	Imprescindible	Molt	força	Poc	Molt Poc	Nada
Ús de noves tecnologies per accedir a la informació						
Coneixements sobre programes d'anàlisis de dades						
Situació actual de la investigació en el seu camp disciplinar						
Gestió de projectes d'investigació						
Altres (especificar)						

10. *En cada un dels quadres següents pot escriure aquells aspectes que consideri rellevants i que no s'han tingut en compte en el qüestionari.*

** En l'àmbit de la DOCENCIA*

** En l'àmbit de la INVESTIGACIÓ*

** Altres àmbits i aspectes*

Agraïm la seva col·laboració